

VIENYBE LIETUVNIKŲ

Literatūros, mokslo ir politikos sanvaitinis laikraštis.

Nr. 28.

Plymouth, Pa., d. 9 Liepos (July) 1902 m.
ENTERED AS SECOND CLASS MATTER AT THE POST OFFICE AT PLYMOUTH, PA.,

Metas XVII.

Rasiant apie permainymą adresu butinai reikia atsiųsti ir senąjį adresą. Dėl norinczių pamatyti mūsų laikraštį siunčiame vieną numerį dykai. Prenumerata turi būti išvirszaus apmokėta.

THE WEEKLY

Vienybe Lietuvniku

APPEARING EVERY WEDNESDAY

The only Lithuanian "NEWSPAPER" in PLYMOUTH, PA. Represents the interest of more than 300,000 Lithuanians in the United States. Subscription only Two Dollars per year.

RATES OF ADVERTISING.

ONE LINE ONCE..... \$0.25
ONE INCH ONCE..... \$1.00
ONE INCH, ONE YEAR..... \$10.00

all communications must be addressed

J. J. Pauckstis & CO. Plymouth, Pa.,

The Printing Office of "Vienybe Lietuvniku" executes the cheapest, promptest and most correct printing in lithuanian language:

Job PRINTING in all modern languages.

Vienybe Lietuvniku

Išveina kožną Seredą, Plymouth

KASZTUOJA.

ANT METU AMERIKOJE.... \$2,00
I UZMARE..... \$3,00

APGARSINIMAI.

Colis apgarsinimo ant metų \$10,00

Viena eilutė smulkiom raidėms 25c.

Už colį vieną sykį garsinant \$1,00

Pajieszkėjimai: už vieną sykį 50c

Du sykius garsinant 75c

Tris sykius (už vieną dolerį) \$1,00

Pinigai kitatip nesistunčia, kaip tik per MONEY ORDER, os registravotose gramotose ant szito antraszo:

J. J. Pauckstys & CO.

224 East Main Str.,

Plymouth, Pa.

Dudas ir Romanuskas!

Nauja Lietuviszka Karcziama N. W. Cor. S.

2nd ir Carpenter str. Philadelphia Pa.

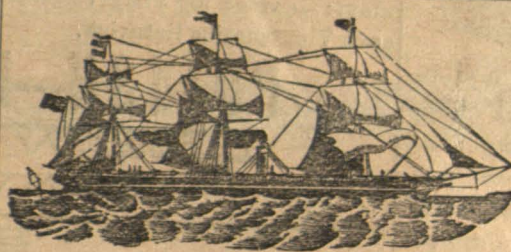
Užlaikom ko pūkianstus garimus, szalta Alų.

Dektine, Vyna, ir Hayanos cigarus, prietam yra

visoki uzkanđiat ant stalo per visa diena. Kiek-

vionas užėjęs randa czia szirdinga priemima, to-

dėl nepamirszit lietuviai szifonant.

Neikite pas svetimą, bet pas

V. G. Sava

„Saloon“ 13 S. Canal street,

WILKES-BARRE, PA.

Puiki degtinė ir alus! kvie-

cziam lietuvius.

Czia gausi pigiausias laivakortes ir pigiai nueisai pinigūs į visas svieto dalis.

Garsingas akuszieris

ir Specialistas

moterų ir vaikų Ngose,

DR. S. E. FEINBERG,

pagarsėjęs jau nuo 15 metų

musų mieste, nuo 1 Lie-

pos maino savo vietą.

Szimtų-szintai ligonių atras jo namuose, tamtyczia įtaisytoje laboratorijoje.

437 Adams Ave.

Vine st. kertė,

prieszais vokiszkają bažnyczia, kap ir visada, tikrą rodą ir pagelbą.

DR. FEINBERG YPATINGAI

.....GYDO.....

Ausų, nosies ir akių ligas,

Vaikų ligas,

Teipgi moterų negales,

ypacz prigulinezias prie akuszierijos (gimdyvių negales).

Isztyrinėja akis tiems, kurie reikalauja

akinii (akuliorii).

Galima užtikti jį jo ofise kasdien

nuo 10 val. isz ryto, paskui

nuo 1 iki 3 val. popiet ir nuo

7 val. vakare.

Kas negalėtų pats atsilankyti pas

jį, tegul apraszo savo nedagalėjimus,

o gaus ant tų pėdų tikrą rodą.

Dr. S. E. Feinberg,

437 Adams Ave., Scranton, Pa.

Pas dr. Feinberg'ą yra abu tele-

foni, kuriais galima pakviesti jį pas

ligonius isz kiekvienos vietos.

Didele krautuve

IR KARCZIAMA

Kas nori gero tavco gauti ir ska-

naus gėrymo ragaut', tegul atsilanko

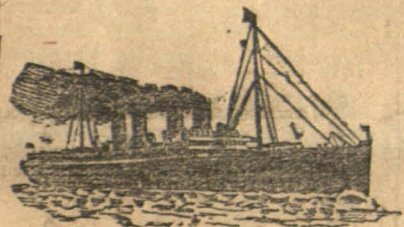
pas **Joną Žukaucką**

Plymouth, Pa.

Telefonas 309 - 2 S. S.

P. V. Obiecunas,

1118 Carson str. S S. PITTSBURG, PA.

Pardodu Laivakorte ant visokių linijų ir siun-

cziu pinigūs į visas dalis svieto. Doviernastis

(pavedimus rasztu) atlikimui reikalų su Masko-

lijos valdzia. Izmainau visokius pinigūs ont

amerikoniszkių ir t. t. Darau apszergėjimus nuo

ugnies (Fire Insurance) ant visokių daiktų. Jeigu

kurį atkeliauvai užlaikyti kastlegarnėje, tegul

szankiaai prie mane, o asz jį iszliuosuosiu.

Lietuviai kreipkitės pas savo tautietį, o bz. te

uzganėdinti.

Daugiau kaip 30 metus iszmegetas!

Dr. RICHTERO

wisam swistel zinomas

"ANKER" (Inkarinis)

PAIN EXPELLER.

yra geriausie gyduole nuo

Rheumatizmo,

Neuralgijos, Sausgeles,

Strenu Skaudejimo ir tt.

ir wisokiu Rheumatizsku

skaudejimu.

uz 25c. ir 50c. pas wisus

aptiekorius arba pas

F. Ad. Richter & Co.,

215 Pearl Street,

New York.

Mėsinyczia

Gabrio J. Miliaus,

Szwiezios Mėsos

Užlaiko kasdien szwiezią mėsą, kiaulieną, versziena, jautiena, avincziena, kumpiai szwiezi rukyti, deszrų visokių galima gauti dideliam pasirinkime.

teipogi užlaikau mil-

ty, cukriaus, kavos,

arbatos, žuvų, silkių,

surio ir visko kas tikt

yra reikalinga žmogui dėl maisto ir

uz pgeseręprekę nei kaip pas kitus

visi pas **G. J. Miliu,**

220 E. Main Street,

PLYMOUTH, PA.

Telefonas 352 Plymouth.

Daktarka.

Johanna Želviene.

Vienintėlė lietuviszka daktarka gydo visokias ligas. Offisas ir gyvenimas: ant kampo Centre Ave. ir Church ulyczių. PLYMOUTH, PA.

Offisas { nū 7 iki 9 ryto,

etidarytas { nū 12 iki 1 po piet,

{ nū 6 iki 8 vakaro.

Priima į savo namus ant tamtikro laiko gimdyves (moteris palage) ir su-

taikija jiems pagalbe ir gerybę.

RECEPTAI.

Kožnoi gerai aptiekoje gaus ger-

ras-tikras gyduoles, jeigu turėj

gerą receptą Mes parduo-

dame receptus gydymui vi-

sokių ligų ir kitokius, para-

szytes geriausią daktarų

sviete. Paraszkiu iszskliai ti-

brą vardą ligos angliszkol

arba lotyniszkol kalboje,

reszti raszky Lietuvisz-

ka: kiek turi metų ligo-

nis, vyras ar moteris? su

tytom raszti atitink mū-

mis vieną dolerį, o apti-

rėsi receptą. Norėdam

apie ką pasiklausti, at-

siųskimarkę nū 2c. dėl

atsakymo.

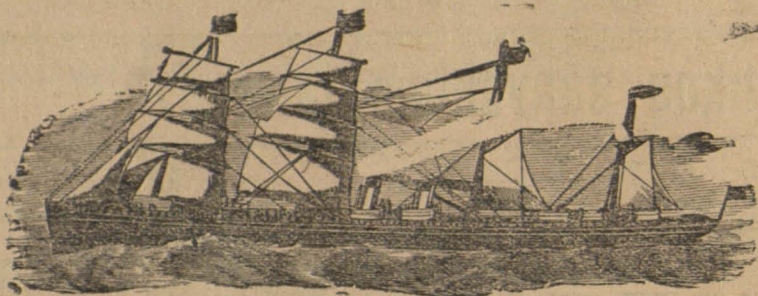
Adrisnok sziteip:

GLOBE FORMULA CO.

Detroit Mich., U. S. A.

Max Kobre Litewski i Polski BANK

40 Canal Str.,—142 Division Str., New York
Filija 81 Grand st. Brooklyn, N. Y.

Prieteliai! dudu jums zinia, kad mes pardudam Szifkortes ant visu greiciausiu laivu uz pigiausia preke. Esu uztvirtintu agentu ant liniju North German Lloyd Bremeno; Hamburg Amerikan Line Hamburgo; Red Star Line, Antverpo ir Nitherlands Lines Roterdamo. Siuncziam pinigus, kurius jusu prieteliai gauna i 15 dienu. Musu kantoroje galite susisnekoti lietuvizkai ir lenkiskai. Ateikite ir persiliudikite, kad mes per 52 metus su koznu apsiejome teisingai. Teiposgi pardudame tikietus ant visu gelezinkeliu Amerikoje ir Europoje.

Duodam zinoti kad mes priimam pinigus i deposite bankos ir mokam po 3 1/2 procentus ant metu. Procenta tik ta mokam nuo 50 doleriu ir viszaus, ale kad buva padeti ne maziau kaip 6 menesius. Padeti ir izimti gali kozna diena nuo 9 ryto iki 2 po pietu, ir nuo 4 iki 8 val. vakare.

Boston Shoe Store

26 E. Main st. PLYMOUTH, PA.

Mes katik gavome szvieziu pavasarinu czeve ryku vyriesku, moteriskiu ir valku, visi yra Juni jos darbo, pardudame uz visai pigu preke. Tel posgi czeverykus dirbame ir ant apstelevimo. Ateik ir pamegink, o busi uzganedintas.

Pirmutine lietuvizka karczema Czapliko ir Orlinsko,

117, 119 ir 121 A. str. SO. BOSTON, MASS.
Uzlaikome geriansia alu, degina ir cigarus, ir teipgi suteikiame draugiską rodą, visokiuose reikaluose.

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.

Mano Dirbtuve tapo
Apdovanota

DWIEMS MEDALIAIS

ant Kosciuszkes Parodos uz rupestinga, teisinga ir artistiską iszdarbima.

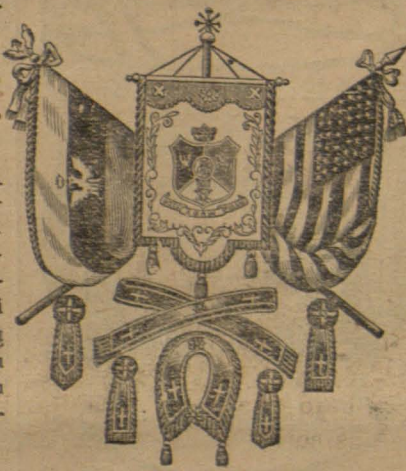

KARUNU, SZARPU,
KUKARDU, ROZETU,
BERLU, MARSZALKINIŲ LAZDU ir tt.

Turiu uz garbę apreikshti guodotiniems Kunjams ir guodotin. Draugystems, kad asz dirbu wisus augszcziaus pamintus daigtus Pigiausei, Teisingiausei ir Geriausei, nes per 30 metu uzsiimdama iszdarbimais igijau geriansu praktiku ir del to galiu wiska padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone

W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

Skaityk su atyda!

Pirmas Lietuvizskas **BRANDZAS** Suvienyntose Valstijose Sziaurine Amerikos, kuriame iszdriba geriause **ALU PORTERI** ir **ELIU**.

Nes yra daromas isz grynų javu ir geriausiu apfiniu, norint ir geriant truputi uzsilinkmini bet galvos neskauda, nes jame nera jokių primaiszytu kvarbu nepronzkų.

Todelgi perkantieji ir pardavejai (karcziarnikai) visadcs reikalaukite Lietuvizsko

alaus: — viena jog yra geriausias alus, o antra teip darydami suszelspote savo Vientauczius lietuvius.

POLISH--LITHUANIAN BREWING CO. DANVILLE, PENN., A.

Offices: 313 Bedford Ave. Broadway & South 8-th st.

Geriause gyduole ant sndrutinimo ir atanginimo plauku.

Sulaiko slinkima plauku trumpam laikia vietoj szpuolusiu atauga nauji plaukai; praszalina visoki neczista sistema kaip tai: pleiskanas, dedervines, niezus papuckus ir stabdo galvos skaudėjima. Jeigu uztemijote savo plauku slinkima, umai atsiszaukitia o gazytai pagelba ant sulaikymo trumpam laikia. Kurie vartojo ant savo galvu plyku ir persitikrino, kad uzle plaukai ir paliudyjima duoda i visą "Publika".

[Temykite: kad sziu gyduoliu negalima gaut kitur, tik isz mus firmos siuncziam.]

Norinti gauti visą rodą, apraszky padėjima savo plauku: kokia piezastis yra. Rodą ir visas informacijas gausite dykai Adresuokit visad sziteip:

J. M. BRUNDA, Chemist.
NEW YORK & BROOKLYN.

Paveikslas Dr. V. Kudirkos.

Didumo — 19 coliu plochio, 24 coliu augszczio, ant puikios popieros, su prisiuntimu 30 ct. Gaunamas „Vienybės“ redakcijoj.

Szitas paveikslas tojo musu uzsiarnavusio tautieczio privalo rastisi kiekvieno lietuvio namuose kaipo papuoszimas ir atminimas, kad tasai tautietis per visą savo gyvenima truse ant naudos savo tautiecziu ir tēvynės.

Apszvieta ir Mckslas už pigiause preke.

Biblija arba Rasztas Szventas Seno ir Naujo Testamento, vokizskas drukas, puikiame apdare \$5.00
Naujas Testamentas, lietuvizskas drukas, puikiame apdare \$1.00
Budas Doro Pasilinksmينو \$1.00
Laisvose Velandose \$1.00
Lietuvizskas laikrasztis, nedeli nis, ant pusės meto \$1.00
Kaip matote, viskas sykiu kasztuoja \$8.00, bet dabartės atiduodu tą viską draugia kaip yra augszcziaus mineta, tiktai uz \$5.00. Skyrium neparduodu nieko isz szito suraszo, kaip tiktai keturis dalykus draugia.

PASARGA: Laikrasztis ant pusės meto duodu viena isz szitu triju: 1 Vienybę Lietuvnkų, 2 Lietuva. Koznas pirkejas szios mano ofertos, turi tiesę pasiekti sau viena isz augszcziaus mineta laikraszcziu ir sykiu su steliunku tur danezt man laikraszczio vardą.

Kas nenori arba negali atsieti pilnos emos plnigu 1 y. \$5 00 sykiu su steliunku, tas tegul siunczia \$1 00, bet nezaisna, o kitus \$4 00 dsomoke ant expreso priimdamas pirkti. O jelgu kas nezaisneka iszduoti \$5.00 ant karto, tas tegul susideda su draugu per puse, o abudu dziaugis pasi naudoje isz szites mano ofertos.

Lietuviai, naudokitės isz szitos teip gausios progos, nes szia oferta padariau tiktai vien delei ju esu labo ir tiktai ant trumpo laiko.

Pinigus reikia siusti per Money Order, arba registravotai gromatol. Adresuokite sziteip: M. Mockus, Bx 54, Detroit, Mich.

„Vienybės“ redakcija telephonas (PEOPLE'S telephone) 7145.

PERŽVALGA.

— „Vienybėje“ (20 num.) buvo paminėta apie Lietuvos kankintinius; tę, tarp kito ko, buvo pasakyta: „studentas Mongirdas ir dr. Januszis paklikti be didesnės bausmės ir paliuosuoti; jiems paskaitė, kaip nubaudimą, sėdėjimą kalėjime“. — Dabar iš „Varpo“ pranešimo matyt, kad dalykas virto kiteip. Teisybė, caras neva buvo paskaitęs sėdėjimą už atlikimą bausmės, bet vidaus dalykų ministras, vardan to paties caro, apskelbė kitą prisakymą, pagal kurį izstremti: studentas Mongirdas ant 2 metų į Maskoliją (apsigyveno ant Kaukazo); dr. Januszis ant 2 metų į Maskoliją (apsigyveno Smolenske). Be to dar izstremti: studentas A. Janulaitis ant 3 metų į Rytinę Siberiją; Žiupsnys ant 2 metų į Maskoliją (apsirinko Saratovą) ir Landsbergas iš Maskvos į mažesni miestą ant 3 metų (apsigyveno Smolenske).

— Moterų draugystė „Žiburėlis“, įkurta 1894 m. Lietuvoje, laike pirmųjų šezseto metų teip puikiai atliko savo užduotį, kaip negalima buvo prieš tokių ypatingų sąlygų tikėtis. „Varpas“ 5 num. garšina, jog laike 1895—1900 m. „Žiburėlis“ izleido suszelpimui literatų ir mokintinių 3258 rub. 40 kap.; vien besimokinančiai jaunumenei suteikta paszelpos 2768 rub. 40 kap. — Amerikos lietuviai izstos pusės toli yra atsilikę, nors čia sąlygos suorganizavimui tokios paszelpos butų kur-kas pagabesnės, negu Lietuvoje.

— Vilniuje, ant kalvos ties kalėjimo rumu, caro budeliai pakorė 10 birželio, 3 valandą naktį, kerszytoją už nuskriaustus darbininkus, Hirsą Le-kertą, kurs buvo taikęsis perszauti gubernatorių von-Wahl'į už nežmoniszkus jo darbus. —

Isz Lietuvos.

Eržvilke, Raseinių pav. teip suskato vaikus į kliasą leisti, jog reikėjo net mokyklos namus padidinti ir antrą uciztelį parsitraukti. Pernai priesz adventą, giltinė žino, izz kur, atruko į Eržvilką popas perdirbtą mokyklą savaip paszvesti. Vaikų buvo pilnai, atėjo nemažai ir augusių žmonių pavėpsoti, o nekurius merginos, pagaliaus dar bažnyczios giedorkos, per visą aną vakarą kliasoje su maskolberniais szokinėjo. Nežinau, kaip toki begėdžiai ir žmonėms begali rodytis. *Stėgvilas.*

Palangoje, Kurl. gub. Kaip girdėtis, Palangoje tik vienerius metus bebusianti progimnazija, nes valdžia, ant jos paturėjimo pinigų duoti neketindama, žada ją visiszkai uždengti, arba perdirbti į paprastą „gorodskąją“. Girdėtis, kun. Mikolas Oginskis, gailėdamos tos mums teip brangios mokyklos, prizadėjęs 60 tukstančių paaukauti. Jei savo prizadą kunigaiksztis izspildys, tai Palangoje bus kliasų gimnazija, o jei ne, tai kiek izczia bus mums dvasiszkos pažaidos! Ant gimnazijų mūsų kraszte palaikymo valdžia sulaužtos kapeikos nenori duoti, o kad ant visokių cerkvinių, ministerskų ir dar giltinė žino, kokių tų mokykpalaiškių pinigų verczia, kaip izz maiszo ir dar nuo mūsų paczių visokiais pragumais ir apgauliais pinigų kaulija.

Kad valdžiai rupėtų mūsų apszvietimas ir gerovė, tai į vietą visokių cerkvinių ir necerkvinių mokyklų, kiekvienam didesniai mieste gimnazijas mums rengtų, ant kurių ir mes vieną kitą skatiką pridėti nesigailėtume.

Szvéksznijoje, Raseinių pav. Pernai, vyrams sutinkant, Szvéksznos „narodnąją“ mo-

kyklą valdžia paėmė į savo nagus ir perdirbo aną į „ministrskąją“, kame dabar per 6 metus vaikus teizmokys, kaip pirmiaus ir per 3 metus izzmo-kindavo. Už tą valdžios „malonę“ szvékszniszkiai apsiėmė po 600 r. kasmet ucizteliams algos sudėti. Szuosmet gi tarpininkas klausė vyrų, bene sutiktų ir kunigui už kliasos lankymą mokėti sziek tiek. Bet vyrai atsisakė. Tiesa, jog kunigas jusų algos nereikalauja; jis dziaugias, kad bent kelissyk leidžia jam į kliasą prie jusų vaikų nueiti, bet ar ne keistai izz jusų pusės izz rodo? — Savo vaikelių rus kintojams duodate net 600 ir dar ant emerituros dėsitė, o kunigui, kurs jusų vaikus szv. tikėjimo mokina, nė acziu nesakot? Posredninkas, žinoma, dziaugias izz tokio jusų pasiėlgiimo. —

Kaip valdžia pildo savo žodį, szvékszniszkiai neseniai vėlgavo pamatyti. Pernai vyrams prizadant kasmet po 600 rublių ant mokyklos sudėti, valdžia buvo prizadėjusi viską kitką mokyklai reikalingą pati įsitaisyti, dabar gi tarpininkas prispyrė szvékszniszkius mokyklos sienas pataisyti ir malkas pirkti. Neuzilgo pareikalas dar ko-nors, szvékszniszkiai ir ant to sutiks, nes tarpininkui bijo ir žodį prieszais tarti.

(Isz „T. S.“).

Isz Erlėnų sodos, Salantų par., Telszių pav., „Vienybė“ gavo tokį pranešimą.

Tulas Einikis buvo užgyvenęs ukę, prigulinczią „ponų“ (ar ne kunigaikszceiui Oginskiui? Red.). Dėl nežinomų priezasczių ponas užsimanė izzvaryti tą žmogų izz ukės, bet szits užsispyrė nesikraustyti. Žinoma, ponui szuktelėjus, atpleszkėjo izz visur uriadnikai, asesorius ir spraininkas, kurie tuoj szoko varyti Einikį

isz namų. Bet apgynimui Einikio stoji daug žmonių, kaip ako, net izz dviejų sodų; susielkę žmonės neleido policijos tē prisiantinti prie Einikio triobų: jie traiszkė triszkyne-mis, tik ne su vandeniu, bet su vitrija. Matydamas, nieko nekąsiąs, spraininkas muszė telegramą į Kauno gubernatorių. Tas bematant atmarmėjo su kazokų gauja, izzmėeziojo viską, izzgriovė triobas ir paliko tik tuszczią vietą tē, kur buta tos ukės... Isz žmonių pusės vienas tapo mirtinai primusztas, o keletas suzeisti.

Girdėt, kad Palangos grafas Tiszkevyczia nuszovė kokį advokatą.

Apie Salantus ukininkams geri metai: už sėmenų purą mokėjo po 5 ir puseszto rubliaus; už linų pundą po 5 ir 6 rub., už avių purą nuo pusantro lyg dviejų rublių, už miežių purą po 2 rub., už rugių purą po 2 rub. su virszum, už bulvių purą po 50 kap.

Telszių pliumpis.

Isz Prusų Lietuvos. Prusai buvo tauta lietuviszkos kilmės; jie apgyveno dvi dabartinių Prusų provincijas iki Dancigui arba Gedanijai, užėmę Baltiko pakrantes. Tauta Prusų su visu izznyko 17 szimtmetyj, — 1700 metuose ne liko nė vieno, mokanczio prusiszkai kalbėti. Izznaikino juos mat kryziokai, o paskui svietiszkos Brandenburgo kunigaistystės valdžios. Kryziokų laike, po didele bausme buvo uždrausta ponams su savo tarnais prusais kalbėti prusiszkai. Rasztai prusiszkų kalboj izzleisti buvo: Euchiridion, Mažas Luterio Katekizmas, izzleistas 1561 m. Vienatinis egzempliorius szitos knygos užsiliko Peterburgo ciesoriszkų bibliotekoj. Ant jo užraszta, jog 1677 m. pasimirė paskutinis žmogus mokantis prusiszkai kalbėti.

(Isz „Lietuvos“)

Politiszkos žinios.

Amerika.

Generolas A. S. Burt, sugrįžęs nuo Pilipinų, duoda gerą patarimą Suvienytoms Valstijoms: parduoti tas salas Japonijai už 150 milijonų dolerių. Tokiu būdu, Dédé Samas atskratytų nuo to szaszo, kurs jį grauzia, ir dar... pelnytų: mat, McKinley užmokėjo už tas salas tik 20 mil. dol., o nors iki 1 gegužio szių metų karė su pilipiniečiais kasztavo Amerikai \$170,326,586, tai to visai nedaug už 600 tūkstanczių nužudytų per karę pilipiniečių....

Jei amerikiečiai patys nepabėgs nuo Pilipinų, tai juos pagriebs kolera: jau nemažai kareivių numirė nuo tos ligos. Iki 24 birželio buvo vienoje tik Maniloje apsigusių 1607, isz kurių numirė 1281; kasdieną tam mieste apserga apie 50, o numirszta apie 30 žmonių. Provincijose iki 4 liepos apsirgo 10,332, isz kurių mirė 7713; į vieną tik dieną, 6 liepos, apsirgo provincijose 460 žmonių, isz kurių 335 numirė.

Nepriegulmystės dieną prez. Roosevelt iszleido dekretą, kuriuo iszliuosavo buvusį Pilipinų vadą Aguinaldo ir 600 kitų belaisvių.

Atsiszaukimas.

Kasyklių darbininkams 1 distrikte.

Pasveikinimas!

Broliai! Asz gaunu isz daugelio vietų žinias, kad darbininkai nuolat ir nuolat gundo mi pamesti straiką ir suardyti vienybę.

Gundosziteip: vienoje vietoje pasakoja, kad neva kitur jau angliakasiai sugrįžo į darbą ir neva kitos kasyklės pradėjo jau dirbti.

Teip, Duryea'joje pasakojo, kad apie Scrantoną kasyklės neva vėl dirba. Man praneszta, kad Olyphante kompanijos „Delaware & Hudson“ klapcziaučiai visai vilioja ir mony-

ja mūsų brolius-darbininkus, kad jie grįžtų į darbą.

Todėl mes raginame straikuojanczius brolius labai apsisergėti nuo tokių melų ir saugotis tų žmonių, ką platina neisingas paskalas. Tuos melagius tyczia pasamdė kompanijos, kad jie, melnodami ir viliodami darbininkus, suardyty straikuojanczių vienybę ir sutarimą.

Teikitės duoti žinią į distrikto kanceliariją, jei iszgirsite kur pasakojant tokius melus ir dasiznokite, nuo ko tos paskalos paeina.

Mes visada duosime, kas paklaus, tikras žinias, kaip stovi dalykai, per vietines kuopas (local unions).

Kaip kur tulas skaitlius kurikų ir maszinistų sugrįžo atgal dirbti, bet visur straikuojanczių eilės laikosi tvirtai ir druzcziai; visi darbininkai eina isz vieno teip szia dien, kaip ir toje dienoje, kada jie stoji į straiką.

Visos kasyklės dabar nedirba ir negalima nė isz tolo daleisti, kad jose prasidėty darbas iktol, iki kol straikas nebus visose vietose atszauktas.

T. D. Nicholls,

1 distrikto prezidentas.

Straiko atgarsiai.

Isz m i n t i n g a s
s u d ž i a .

Kompanijos nuolat gundo žmones, kad grįžtų darban, ir siundo priesz straikuojanczius savo pasamdytus valkatas. Jei kur kas atsitinka, tai tos paczios kompanijos szaukia, kad darbininkai kelia maisztus, lygiai kaip tas žydas, kurs pats musza ir pats rėkia. Wilkes-Baare'uose kapitalistai reikia lauja nuo valdzios pagelbos; anądien jie iszsiuntinėjo visoms valdzioms reikalavimą, kad valdzios gintų kompanijos savastį ir skebus. Vienas isz sudzių, mr. McKelvey tuojan nusiuntė kompanijoms tokį

atsakymą: „Kaip asz esu gerai patyręs nuo vietinių gyventojų — tai vienatiniais ardytojais tvarkos ir maisztininkais yra apginkluoti kompanijų smaugikai (thugs), kurie, prisidengdami įstatymu, turi vienatinį siekį — erzinti ramius darbininkus ir gyventojus ir įtraukti juos į ermyderius, idant pasakui galėty be mielaszirdystės szaudyti į nekaltus žmones“. (Paaiszkjsim, kad „thugs“ arba kiteip vadinami „fansigairai“ — yra tai Vakarinėse Indijose slapti žudytojai, kurie isz pasalų užpuola ir užsmaugia žmones).

K o m p a n i j o s
p e r ž e n g i a t i e s a s .

Mažai kas žino, kad Pensylvanijos valstijoje yra toks įstatymas: į darbą anglies kasyklėse gali buti priimtas tik žmogus, apsipažinęs su tuo darbu ir mažiausiai du metu dirbęs kasyklėse. Tuotarpu kompanijos partraukia isz kaszin-kur arsziausius valkatas ir nenaudėlius, kurie apie joki darbą neturi supratimo. Valdžia galėty uždrausti važioti skebus isz kitur, bet jibijosi kapitalistų arba parsidavusių jiems.

L i e j a k r a u j a .

Ties Duryea, 1 liepos, kompanijų policija perszovė be jokios priezasties straikuojantį darbininką, italą Vinazza. Szerifas suėmė 7 policistus, tarp kurių atsirado nekoksai Kline, seniaus buvęs policijos virszininku Wilkes-Barre'uose. Žmonių niurzimas priesz valkatas didelis, bet darbininkai ik-sziol dar susivaldo. — Antras atsitikimas toks: ties Mayfield, 27 birželio, valkatos perszovė J. Quinn'ą, barsdaskutį, ėjusį pro kasyklę namon.

D o v a n a

s t r a i k u o j a n t i e m s .

Naszlė Montg.Stone isz New Yorko atsiuntė straikuotojų naudai \$10,000. Ji raszo: „darbininkai turi izzlaimėti straiką; jų darbas labai sun-

kus ir pavojingas, dėlto reiktų daugiau už jį mokėti; asz esu persitikrinus, kad teisybė darbininkų pusėje“.

Darbininkai, sergėkitės!

Pirm 40 metų Suvienytose valstijose smarkavo didelė kova tarp žieminių ir pietinių valstijų už iszvadavimą vergų (nevalninkų). Didysis žmonių draugas, prezidentas Abrahamas Lincoln, pradėjo tą karę priesz pietinių valstijų ponus — plantatorius, — kurie toje gadydnėje teip smaugdavo nelaimingus vergus — negrus, kaip szia dien angliakasyklių carukai smaugia anglies kasikus.

Pacziam karės pasiutime, 1863 m., atitraukė ponų generolas Lee su parinktais pulkais į Gettysburgo apielinkes (tas miestas guli Adams'o paviete, Pensylvanijoje, netoli Maryland'o valstijos rubezių); czia jis susitiko su sziaurine iszliuosoutojų kariuene, kurią vedė generolas Meade. Dvi kiauras dienas, 2 ir 3 Liepos, smarkavo atkakli kova. Nors smaugikų kariuonė buvo didesnė ir turėjo geresnius ginklus, bet liuosybės karzygiai izzlaimėjo tą kovą su dideliu pasiszventimu. Jei butų tą sykį pralaimėję apgynėjai teisybės ir laisvės, — tai szia dien vargiai butų buvusios Suvienytos valstijos tokios, kaip jos dabar yra. Czia jau nuo 40 metų nebutų buvę liuosybės — nė saviems, nė svetiemiems.

Toji kova ties Gettysburgu iszriszo klausymą: teisybė pergalėjo ir pietiniai smaugikai turėjo pasiduoti szios respublikos įstatymams. Vergai ir prispaustieji gavo liuosybę ir tiesas.

Dabar, kada eina szventa darbininkų kova už prasziausias žmogaus tiesas, — angliakasyklių ponai rengia tokią lygiai kovą, kuri augszcziaus apraszta. Kompanijos su

baime laukia to angliakasių susivaziavimo, kuris paskirtas ant 17 Liepos mieste Indianapolis, Ind. Kompanijoms baisu, kad neprisidėtų prie straiko minksztųjų anglių darbininkai. Delto kasyklių carukai ketina padaryti sziteip: tą dieną, kada bus prasidėjęs darbininkų seimas, tai yra 17 Liepos, jie pradės darbą dviejose didžiausiose kasyklėse *arti Wilkes-Barre'ų* (galima tikėtis, kad kompanijos apsirinko Nottingham'o — Anodijos — kasyklę Plymouth'e, kad pradėti darbą 17 Liepos).

Kompanijos suvarys į tas dvi kasyklės visus skebus, kurie dabar dirba po visokias kasykles, ir lieps jiems varyt visą darbą. Pas tas dvi kasykles teip-gi sutrauks dideliu skaitliu savo pasamdytus policistus.

Kompanijos turi tokį apokavimą: jei pasiseks tom dviem kasyklėm pilnai pradėti ir varyti darbą su reikalingu darbininkų skaitliu, tai kompanijos tikisi, jog tada darbininkai minksztose anglyse išsigąs ir nepristos prie straiko: tokiam atsitikime kietųjų anglių darbininkams sunkiaus būtų laimėti virszų ant anglies baronų.

Jeigu gi straikuojantieji darbininkai norėtų nedaleisti skebų į tas dvi kasykles, tai valdzia atsiųs ant jų pėdų miliciją į pagelbą kompanijoms. Ir tada pradės valdyt visą kumszczia.

Gubernatorius Stone tyczia sutraukė valstijos miliciją į miestą Gettysburg, — tą, kur 1863 m. sziaurinė kariumenė sumuszė ponų pulkus; milicija bus tą susirinkus nuo 12 iki 19 Liepos; bet vienas iš kasyklių savininkų atvirai gyreši, kad „milicija bus reikalinga ir vėliaus, idant užbaigti straiką“.

Isz to matome, kad kapitalistai yra atsidėję kovoti prieš darbininkus bauriausiais bu-

dais. Gali atsitikti, kad darbininkai, įnirszė, dasileis kokios prievartos ant skebų arba policijos. Todėl isz virszaus turime persegeti darbininkus — lietuvius, kad jie nesikiszėtų nė į jokį ermyderį; reikia pavesti visą dalyką unijos vadovams — jie žinos, ką padaryti.

Visokis ermyderis tik nuves straiktojanecius į blogesnį padėjimą. Atsidėkime ant savo teisybės ir vienybės — o jodvi pergalės. Kompanijos loszia paskutinį kirtį, ir jos turi pralaimėti. Anais metais (1863) Gettysburg buvo vieta, kur gavo litosybę milijonai vergų; tas miestas negali po 40 metų pavirsti į vietą, kur kapitalas padarytų naujų vergų milijonus.

Daugiaus kantrybės, susivaldymo ir vilties!

Isz Amerikos.

Ateiviai kalti, kad Kapitoliuje yra restauracija.

Iszeina į aiksztę juokingi dalykai. Jau ankscziaus „Vienybėje“ buvo raszyta, kad ne kurie isz kongreso sanarių, prisleikę prie įneszimų priesz anarchistus, taikėsi įsprauti ypatingus savo užmanymus, kad visaip suvaržyti ateivystę, o ne anarchistus. Dalykas siekė teip toli, jog buvo reikalauta, idant būtų uždrausta laikyti priėmimo namuose (ant Ellis Island) pardavinyczią stiprinanczių gėrymų. Vienog, daug juokingiaus iszrodo tas dalykas: baigiantės kongreso sessijai, iszsiszokino, jog prie įneszimo priesz ateivius pridurtas kas-zin-keno reikalavimas, idant būtų atitolinta isz Kapitoliaus (tai yra namai, kur Senatas ir Pasiuntinių Butas atlieka savo sessijas) restauracija, prilaikanti užkandzius ir stiprinanczius gėrymus. Tik į paczią pabaigą Senato komisija apsižiurėjo ir iszmetė tą įneszimą, kaipo „neprigulinti

prie varžymo ateivystės“. Tik kas-zin, ar tikrai ta restauracija nebuvo prisidėjęs prie apsunkinimo ateivių?

Demokratų
p o s m a v i m a i .

Demokratų partija dar neiszsigydė isz savo ligos. Senasis meszkeriotojas eks-prezidentas Cleveland (jis kaip matyt, mokėdavo meszkerioti ir isz milijonierių masznos) žada pasakysias kalbą, renkant respublikos prezidentą. Jis stato į kandidatus savo sėbrą D. Hill. Szisai stacziai iszsitarė New York'e, Tilden Club'e (Broadway & 75 str.), kad respublikonai buvo apgavę juos. Raszydams apie tą kalbą, laikrasztis „New Yorker Volks-Zeitung“ (20 June) sako, jog p. Hill užmirzo pridurti, kad „tarp respublikoniszku latrų ir demokratszku vagių nėra nėjokios atskirties“.

Isz lietuviszku dirvu Amerikoje

Minersville, Pa. Užstojus sziam didžiamjam straikui, Adomas Szarkauckas iszvažio kitar darbauti, palikdamas iki laikui ant vietos paczią ir apie penkiolikos mėnesių vaikutį; kudikis į nekokį laiką po jo atsiskyrimo nuo „jiedros“ 22 birželio pasimirė, o 24 tapo palaidotas; taigi prie szitos progos pasirodė pilnas vietinių parapijonų nežmoniszkumas; jau isz patyrimo praeityje žinoma, kad juo nedabrendėlis atlieka nedoresnį darbą, tuo jisai skaito sav už didesnį nuopelną. Nors labai nesmagu vieszai kalbėti apie tokius lietuvių pasiėlgimus, tacziaus sekanczios priezastys neatbutinai į tą kursto.

Pirmiausiai dėlto: kad žinotų lietuviszka visuomenė, kokių dar atsiranda ir sziadien besdzionių, o antra ar teisingai sprendzia apie mus kitaucziai. Tokiu budu, gal kitų apygardų lietuviai, sprę-

dami apie szitokį atsitikimą, labiaus saugosis nuo tokių darbų, nors juos kas ir pekla gąsdindamas gundytų. Jeigu laidotuvių apeigos kiekvienam yra žinomos, tai apie jas nėra ką nė minėti, vien tik nurodyti patį dalyką. Kada mažąjį velionį graborius paszarvojo, tai jau Szarkauckienei atėjo ir antras reikalas, t.y. pasirupinti apie amžiną jo gyvenimo vietą, kiteip sakant — duobę. Ir czia tai Szarkauckienė, nieko blogo nemislydama, eina tiesiog pas Minersvilles lietuv. parapijos gaspadorių A. Kalczinską pasirodavoti apie duobę, „ba ve mat jau apie mėnesis laiko, jiems Minersvilles žydėliai, sumetę po kelis centus, nupirko kapines“, Kalcziskas pasakė, kad žemę gali gauti, bet reikia duoti žinią kunigui Kaminskui į New Philadelphia, kad pributų paszventinti duobę, nes kapinės dar neszventintos. Kaip kas nusiduos, Kalcziskas prizaėjo Szarkauckienei duot žinią — tai-gi žmona, nesulaukdama ant sutarto laiko žinios, eina vėl pas Kalczinską; nuėjus pas jį, randa pilną ruimą parapijonų ir tame Kalcziskas apreiszkia, sakydamas: „kunigas atsakė, kad kada bus viskas gatava, tai davus žinią, jis pribus paszventinti duobelės; ale, ve, sako susirinko parapijonai ir nevelyja duot žemę delei nekrikszczioniszkuo szermenų. Suprask, žmonele! jeigu susikvietus parapijonus ant szermenų nepavaiszinai, taigi nors dabar pasirodyk, o viskas bus gerai“. Szarkauckienė, nieko jiems nesakydama, nueina su kitu žmogum pas vokiszką kunigą ir gauna žemę ant jų kapinių, dar gi vienu doleriu pigiaus. Kada jau buvo atlikta su vokiszku kunigu kas reikalinga ir jau sziedviems iszėjus, sztai nusi-siduoda pas tą patį kunigą du parapijonai isz jų, ką buvo pas Kalczinską ir praszo, kad ku-

nigas neduotų žemės, o jeigu duosias, tai jie apskūsią vyskupui už tai, kad jisai kizsasi į lietuvių reikalus; apart to, kiek jie dar pritaulyjo tę ir daugiau, apie ką nesmagu nėrašyti; kunigas-gi, jų tuszcziaupliauszkos nepaisydamas, tik užklausė, ar krikščytas kudikis? Sziedu atsakė: „teip, mūsų bažnyčioje krikščytas“. „Tai kodėl jus nepriimate į kapines?“ Sziedu atsako: „kad tėvai valnamaniai, o ir priguli į masonų susivienijimą“ (suprask: tautiszka Susivienijimą L. A.). Ant to kunigas: „tėvai, kad ir valnamaniai ir į koki susivienijimą neprigulėtų — jie sav žinosi, bet kad krikščytatas, tai asz jį į kapines priimsiu, o kad jus nepriimate, tai pasirodote nesuprantą katalikystės“. Mūsų parapijonai, sziuo sugėdinti ir nieko nepeszę, kraplina atgal, danti mis grieždami vėl pas tą patį barą ir rodavojasi, ką dabartės turėtų daryti? Tacziaus, po ilgų galvojimų, sztai vienas užgieda: „ar žinot ką, vyrai, ugi duobkasius sustabdykime“. Mat, su „deičių“ kunigu buvo susznekėta, kad jeigu Szarkauckienė gaus nuo savęs duobkasius, tai du doleriu reiks pigiaus užmokėti. Nukraplino pas anuos vaikus, kurie buvo pasizadėję iszkast duobę, draudė juos, gąsdindami visokiais budais, kaip tai: iszmetimu isz parapijos ir isz draugysčių. Vaikiniai, pabugę tų gasdinimų, atėję atsakė Szarkauckienei prizadėtą pasitarnavimą. Galvocziai savo sustraplinėjo!

Duobkasiams atsakius darbą, vėl prisiejo eiti su „deičių“ duobkasiu pas kunigą ir primokėti už iszkasimą duobės.... Iszgirdęs, ką parapijonai pliauszkė, vokiszkas kunigas stebėjosi; jis pasakė: „kaip asz dabar matau, tai ne maskolių caras lietuvius siuntinėja į Siberiją, bet lietuviai lietuvius patys ėda; ir koki tai

navatni žmonės, kad dėl tarp-saviszkų asabiszkumų ir locnų nesusipratimų, manę gąsdina skundais!“

Na, mielas skaitytojau-lietuvi! pasiskonėk tokiu Minersvilles parapijonų pasielgimu ir sprėsk, kaip numanai.... Kiek jau kartų tie mūsų lietuviai — parapijonai už tolygius pasielgimus yra susilaukę nuo kitatauczių gėdos! Kodėl-gi jų niekas tame nepersergsti? Kaip rodosi, jug szita apielinkė turi gerą vadovą, kuris net svetimas parapijas ėjo suvaldyti. Kodėl-gi savo žmoneles ant tiek apleido, jog jie stovi, kaip rodos, vien tik kitų pasitycziojimui?

Tai-gi, broliai lietuviai ir Minersviličiai! jeigu jus dvasiszkas tėvelis sziam aplaido, tai į jus szaukiasi broliszkai visuomenė, mano vardu: pameskime vieni kitų persekiojimus, matant, kad isz to nieko daugiau neiszeina, kaip tik kad piltumėm isz tuszczio į bedugnį. Daleiskime, kad asz ar kas kitas ir butų, kaip esate sakę, „masonu“, tai kas-gi už tai atsakys: ar masonas už savę, ar katalikas už masoną? Vėl, esant gerais parapijonais, be abejonės verta paminti ir szie szventraszczio žodžiai: „Dievas, sutverdamas žmogų ant savo paveikslo, suteikė jam liuosą valią, pomietį ir sveikatą ir daleido tam žmogui tuo naudotis“. Mes-gi, jei stengiamėsi paveržti nuo savo brolio prigimtas jo tiesas, tai ar nedideliai nusidėsime priesz tą Dievą?

Tai-gi, broliai — tautiečiai, seni ir jauni! trenkime į szalį sziuos asabiszkumus, imkimėsi ranka rankon, gelbėdami vienas kitą protiszka, o įgiję iszmintį, veikime ant naudos mūsų tautai; pasikelkime ekonomiszka ir doriszka: tada nevadys mus kitataucziai „navatnais“ žmonėmis, kaip kad sziaudien tas yra. Tikėjimiszkus reikalus palikime tiems,

kurių tame yra privalumai, kiteip tariant: tegul sziauczius siuva czebatą, o kriauczius žiponą. Mes isz vaidų nieko neturime, apart neapykantos savo tarpe. Ant galo, turiu pasakyti ir tai: jeigu asz ir bucziau „masonu“, tai tegul dvasiszkasis mokintojas daro do man mano klaidas; be abejonės, asz atvirsiu, nes ir evangelija sako: ne paklydusi avelė Kristaus jieszkojo, bet Kristus avelės; o jeigu matome, kad jiems ne avelės rupi, bet kas kitas, tai nors kartą patys susipraskime, ką darome.

P. J. Staknevyčia.

Branford, Conn. Szito miestelio lietuviai turi labai menką supratimą apie savo reikalus. Mes bėgame isz Lietuvos, — brangios savo tėvynės, — nuo ruskio, o prisizurint czionyksztiems lietuviams ir lietuvaiteims, matai, kad jie glaudžiasi prie tų paczių ruskių, kurių czia yra daugiau, negu lietuvių. Kiti vėl lietuviai laiko vienybę su žydėliais — visokiais Mauszukais ir Irszukais.

Laikas butų branfordieciams susiprasti, vienytis į savo draugystes ir atsimesti nuo svetimųjų. Nors czia yra vienatinė lietuviszka draugystė po vardu „Lietuvos brolių“, bet lietuviai velyja prigulėti į lenkiszkas ar kitokias draugystes; jie gėdisi savo vardo ir bijosi, kad juos nepavadintų „litwin“. Tuotarpu tie patys lenkai iszjuokia lietuvius ant kiekvieno žingsnio, ypacz už susidėjimą su ruskiais. Patys ruskiai ir žydai niekina mūsų brolius, matydami jų nesupratimą ir aklumą. Czia laiko vieną valgomų daigtų krautuvę ruskis, kitą žydas, o treczia yra lietuviszka. Tai lietuviai daugiausiai perka ne lietuviszkoje krautuvėje, bet svetimose, neszdami pelną į ruskio ar žydo kiesznių.

O kas blogiausia — kad czia

yra tokių lietuvių, kurie mokina savo vaikus lenkiszka arba rusiszka. *Sitiardeig.*

New Britain, Conn. Kada ateis tas laikas, kad mūsų broliai susipras ir, pabudę isz miego, nuo savo sprando žydiszką jungą nusikratys?

Vargingas mūsų gyvenimas szitoje valnoje žemėje, o dar vargingesnis mūsų nesupratimas.

Mūsų žmonės papratę buti Lietuvoje po žydų jungu, nes žydai moka pastatyti savę kytresniais: ką žydelis pasakydav, tai mūsų žmonės ir įtikėdav. Teisybė, — žydai turi daugiau mokslo už mūsų žmones, nes jie neyra teip prispausti po meszkoriaus letena, kaip mūsų žmonės: žydams daleista, o mums uždrausta mokintis prigimtoje savo kalboje; ir kitokių prispaučimų lietuviai daugiau už žydus kenzia: žydų nieks neverczia į pravoslaviją, o lietuviai vos gali atsiginti nuo rusiszkos valdzios pasikėsinių.

Bet kodėl mes, kurie turėdami kiek isztekliaus, iszbėgome isz po žveriszkos Rusijos priespaudos, czia nesigriebiam prie gerų užmanymų, prie apsiszvietimo? Jug szitoj liuosoj szalyje kiekvienas žmogus gali iszmokti skaityt ir raszyt. Tai-gi, broliai, imkimės už mokslo. Jeigu kuris nemokame, tai vienas kitą pamokinkime, kad galėtume susilyginti su szios szalies žmonėmis.

Imkimės už gerų ir naudingų užmanymų, tverkimės į kooperatyviszkas draugystes, neduokim patys savę kitiems isznaudoti, bet velyt patys sav turtus kraukimės: tada busim laimingi ir kitos tautos mus guodos.

Daugumas isz mūsų kalbame, kad mes „turtų nesukrausime“. Kaip-gi mes galim sukrauti, kad mes ką uždirbam, tai nepaspėję pasiimti užmokestį, tuoj neszam žydui ir jani

turtą kas kartas didyn kraujam, o patys kaip neturim, taip neturim nieko.

Arba štai rugojam ant kapitalistų, kad jie mums menkai moka ir mes nieko neuždirbam. Klausimas: kodėl jie mums taip pigiai moka? Jie mato, kad mes esam be jokios vienybės, be supratimo, kad mus lengva išnaudoti.

Daug buvau kalbėjęs ir rašęs apie susivienijimą į kompanijas, kurios uždėtų visokius biznius; kaip tai: drapanų krautuvės, grosersztorius ir kitų reikalingiausių dalykų pardavinėtojas. Turėdami viską savo, mes niekam neduotume uždirbti nė vieną centą, o tada, pelnydami fabrikuose, galėtume pigiai pragyventi ir sukrauti sav turtą.

Bet sunku su mūsų vyrais kas padaryti; jau mūsų merginos geriaus suprantą tuos reikalus ir prisiraszo prie kooperatyviszkos draugystės, nes jos numano, kokią naudą turi susivieniję visi į vieną bendrovę. Gaila, kad nedaug turime tokių merginų; kad tiek būtų merginų, kiek yra šiandien vyrų, tai jau būtų ne viena tokia krautuvė, bet desimtys. *M. J. Czeponis.*

Ladd, Ill. Darbai pas mus sziuo tarpu eina neprastai; taip gi ir apielinkėje, kaip tai Spring Valley ir kitur, dirba pilną laiką, nes, girdėt, prisibijo straiko.

Ladd'o kasyklė bus sustabdyta, baigiantės sziam mėnesiui, nes žada taisyti naują geležinį virszų; tokiu budu, dvejetą mėnesių gausime pasilsėti. *Darbininkas.*

Skaitytojai

malonės prisijusti kaltybę kaip ir prenumeratą atnaujinti už „Vienybę“; kiteip busime priversti sulaukyti tokiems.

Reikalai Tev. Myl. Dr.

T. M. Dr. kuopoms.

Sziuo praneszu garbioms T. M. D. kuopoms, jog jau iszėjo isz po spaudos knygą „*Kaip sutaisytas žmogaus kunas?*“ Tai yra isz eilės asztunta knygutė, iszleista Dr-ės kasztais. Pagal Dr. įstatus, kiekvienas sąnarys, pilnai užsimokėjęs metinę mokestį, gauna dovanai po vieną egz. kiekvienos knygutės, iszleidžiamos tuose metuose. Todėl yra užpraszdomi senieji atnaujinti užmokestį, o neprigulintieji broliai kviečiami prisiraszyti.

Praneszu, kad asz esu permainęs savo antraszą; dabar mano antraszas yra toks:

A. Ilgunas
Box 758 Canonsburg, Pa.

Atskaita knygų T. M. D.

Knygų vardai.	Kiek atspaudinta isz viso	Pasiųsta į „U. kininko“ red.	Draugystėms, kuop. ir red.	Lieka pas knygų
Keistutis	4000	1966	1436	598
Orleano Mergelė	3000	1506	1087	407
Lietuviai ir Len.	3000	1291	1221	488
Kyburgo kelionė	4000	1900	1195	905
Vanduo	4500	1900	1096	1504
Baudžiava Liet.	4600	2000	1231	1369
Geologija	4500	2000	1284	1216

Paaukautos knygutės.

Pajauta				52
Vienakis ir ką turime veikti dėl mūsų iszganymo	300		300	
Kuomi žmonės gyvena	750		645	105

N. 6 kuopa Spring Valley, Ill. užsimokėjo seni:

F. Blažys	60
L. Navikas	60
J. Misiunas	60
M. Meravyčia	60
V. Jaujinskas	60
J. Žurauckas	1,20
M. Bendorius	60

N. 10 kuopa Pittston, Pa. seni:

V. Pukas	60
J. Szilingis	60
J. Matulaitis	60
J. Kunauckas	60
J. Damijonaitis	60
B. Skalandžiunas	60
F. Czernauckas	60
T. Pauksztys	60

Naujai prisiraszė:
1412 A. Radzevyczia 60
1413 V. Vilkauckas 60

Sekretorius *A. Ilgunas.*

Kasos stovis.

Įplaukimai:
Nuo gegužio mėn. liko 393,19

Lietuviu vardas kongrese.

Pirmų-pirmasis lietuvis pasiekė Amerikos žemę apie 1688 m., kaip liudyja apie tai S. Daukantas savo knygoje „Budasis Senovės Lietuvių“. Pirmoji vieta, kurią palytėjo lietuvių koja, yra sala Guadeloupe (isztark: „gvadeliup“), viena isz Mažųjų Antilų salų, į pietryčius nuo salos Kubos. Atsitiko tai tokiu budu.

„Didžturcziai Lietuvoje vergė lietuvis, kurie, vengdami nuo tos vergybos, smuko į Kurszą, kur rėdė kunigaikszcziai didžiai iszmingai ir savo valscziuose nesunkino žmonių nė baudžiamomis, nė didžiomis duonėmis“.

Esant tokioms smagioms sąlygoms, į Kurszą pripludo daugybė svieto; tada kunigaikszczis Jokubas užmanė iszkelti žmonių perkaupį kitur: jis nupirko nuo Ispanijos karaliaus salą, vadinamą Guadeloupe, ir iszleido tą atėjūnus — įkurti naujokyną ir tuo paciu praplatinti prekybą (vaisbą).

„Tą naujokyną paskui anglai iszgriovė, o likusįjį svietą iszvedė į New Yorką“.

Nuo tos tad gadynės lietuviszkas diegas įsikeroja Naujamjam Sviete.

Baigiantės 18 szimtmecziui, kada szalies gyventojai pakėlė karžygiszšką kovą prieš savo prispaustojus — anglus, vienas isz prakilniausių Lietuvos ir viso svieto istorijoje vyras — lietuvis *Tadeusz Kaszczuszkas* pasiskubino su pagelba tų, kur žmogaus liuosybė, kur žmonijos tiesos szaukėsi pagelbos: 1777 m. jis atvyko pas virsziausią amerikiečių vadą Jurgį Washington'ą ir, tapęs vienu isz jo pagelbininkų, apėmė kariszkos inžinerijos dalį, kurioje jis buvo bukliai iszsilavinęs. Ties miestu Albany, New Yorko valstijoje, Bemis kalnuose, T. Kaszczuszkas buvo įtaisęs garsingas drutvietes (fortas) apsigynimui nuo ang-

Kuopos įmokėjo:	
Spring Valley, Ill.	4,80
Pittston, Pa.	6,00
Philadelphia, Pa.	7,00
Ashland, Wis.	3,00
New Britain, Conn.	20,10
Už Raulyn. tikietus:	
F. Vnukauckas, Edvardsville, Pa.	4,50
Jon. Žemantauckas, Waterbury, Conn.	11,82
Ant. Ilgunas, Canonsburg, Pa.	2,50
A. Stoczkus, Torrington, Conn.	2,50
J. J. Razokas, E. St. Louis, Ill.	4,00
S. Vencius, St. Louis, Mo.	2,50
V. S. Jokubinas, Ashland, Wis.	75
V. Daukszys, Philadelphia, Pa.	3,00
F. Mikolainis, Thorp, Wis.	75
Viso	\$466,41

Isz m o k ė j i m a i :

Pittstono kuopos czekis	10
Philados „ „	10
Laiszkams markės	30

Lieka kasoje \$465,91
A. Olszewskis.

liszkos galybės. Išsiliuosavę iš po Anglijos jungo amerikiečiai pastatė Kascziuskai paminklą West Point'e, N. Y., kur yra dabar kariszka kadetų akademija. Kad tai tie jauni vyrai, kuriems skirta būti ateityje oficierais ir generalais, išžiūrėtų į Kascziuskos paveikslą ir įgytų tuos szventus jausmus, kurie vedė musų didvyri. . . . Kad tai tas stovyklas įkvėptų jauniems kadetams tą dvasią, idant vietoje neszti liuosoms szalims jungą, jie būtų visada atsidėję paszvesti savo krutinę ir savo kardą iszvadavimui vargstančių ir vaitojančių po svetima sloga tautų. . . .

Prakilni amerikiečių tauta iksziol nepavydėdavo niekam liuosybės; ji su atviru prieglobszciu patikdavo persekiojamus ir skriaudžiamus atėjūnus; vargdieniui ji suteikdavo duoną, pavargėliui duodavo pastogę. Kas žino, kokios gyvenimo sąlygos spaudžia žmones beveik visose Europos szalyse, ypacz Lietuvoj, Galicijoje, Lenkijoje, Italijoje, tas gegai numano, kaip didi buvo geradėjystė, kurią Suvienytos Valstijos gausiu delnu barstydavo nelaimingam varguoliui, kurs dėl duonos kashnio norėtų briste perbristi platų okeaną. . . . Nesidyvytų amerikiečiai, iszvydę apdriskusius, iszblyszkusius, suskurdusius, neramius ateivius, su baime laukiančius nuo svetimų „ponų“ nutarimo: priims juos, ar nepriims į tą žadėtąją liuosybės ir gerovės szalį. . . .

Vienog, grįžkime prie istorijos lietuvių Amerikon ateivystės.

Tikroji ateivystės pradžia gali būti skaitoma nuo 1868m., kaip nurodo *Jr. Jonas* knygoje „Lietuviai Amerikoje“ (isz to szaltinio ir abelnai naudojamės žiniomis apie ateivystę). Nors ik to laiko ir atsitikdavo pavienėms ypatoms atkelianti Amerikon, bet to

negalima vadinti emigracija. Tikroji žmoniu, liaudies, arba, kaip tę pavadinta, *valsezioniszka* emigracija prasidėjo tik 1868 m., nuo kada jauni vyrukai, nepasiduodami į carotarnystę (kariumenę), deszimtimis ėmė leisti į Ameriką.

Rusijoje įvedė visuotiną kareivystės pareigą 1 d. Sausio 1874 m.; nuo tada skaitlius tokių jaunų vyrų, kurie, nenorėdami neszioti saldoto rudinės, nė ragauti knuto, nė deguto, sprukdavo isz Lietuvos į Ameriką ir Angliją, — žymiai pasididino; ypacz kad kelias jau buvo praveistas. Dar ankszčiau, maisztas 1863 m. buvo davęs tulą skaitlių lietuviszkų iszeivių, prasiszalinusių nuo caro persekiojimo.

Toku būdu, matome, jog isz pat pradžių Lietuva pristatydavo Amerikai drutus ant kuno ir stiprius ant dvasios vyrus, kuriems isztekto gana energijos leisti į tolymą ir nepažįstamą svieta, idant dziaugtis isz asabiszkos liuosybės. Amerika negali gailėtis, įgijus tokius ukiečius, kaip lietuviai.

Mes nenorime daryti įzeidžiančių kitas ateivių tautas prilyginimų, vienog, turime pilną tiesą pasakyti, jog intelektualiszkomis ir moraliszkomis ypatybėmis lietuviai Amerikoje žymiai pralenkę italus, rusinus, slovakus, lenkus; tą persitikrinimą kiekvienas įgys isz yvairių patėmyjimų, isz *paczių lenkiszku* intelligentų atsiliepiimų, ir, ant galo, isz vietinės tų tautų literatūros.

Vėlesniuose metuose lietuvių iszeivystė įgijo truputį kitokį pobudį: atsikrausto jau netik pavienės ypatos, kaip tankiausiai budavo pirmiaus, bet szeimynos, atsiskirdamos su tėvyne amžinai; nemaža dalis tokių szeimynų, iszpardavus visą savo turta, dažnai atsiveža szioki-tokį iszteklių; tokiu būdu, szitai szaliai nuo tokių ateivių nėra nė mažiausios sunkenybės; ir abelnai,

neyra užzymėta tokių atsitikimų, kur lietuviai būtų pasirodę apsunkinimu kokios-nors bendrijos Amerikoje.

Angsztos laikraszcziio skiltys nepavelyja placziaus tą dalyką iszluksztenti. Užgaujant szitą klausymą, musų siekiu buvo parodyti lietuvi-zkai visuomenei, jog lietuviai privalo svarbesniuose vieszo isznaszumo reikaluose kelti savo balsą, kaipo sumani tauta, o ne akla „foreigner'iu“ minia. Žinokime, kokios musų tiesos ir kokios pareigos. Pažinę, saugokime vienas, o pildykime antras.

Vedami to principo, mes raginome visuomenę atsiliepti, kilus užmanymui apsunkinti ateivystę. Lietuvių balsas praskambėjo ne be prielankių pasekmių. Ir tai dar ypatingas lietuvių nuopelnas, kad jie beveik vieni isz svetimtauczių tą protestą pakele.

Kas skaito „Vienybę“, žino isz 14 ir 18 jos numerių, jog Luzernes pavieta pasiuntinys, *Henry W. Palmer*, dviejuose savo atsakymuose, pritaria lietuvių praszymui, o viename isz jų yra iszsitaręs sziteip: „*lietuviai abelnai laikomi yra užgerus ir vertus priėmimo valstiecius*“.

Dabar mes turime progą pa duoti dar vieną pono H. W. Palmer'io atsiliepiimą, kuris liudija, jog lietuvių vardas neyra užmirsztas vyriausioje respublikos Institucijoje. Pono Palmer'io kalbai davė priezastį klausymas apie pastatymą Washington'e paminklo lenkiskam generolui K. Pułaski'ui, kovojusiam už Amerikos liuosybę. Nėra nieko keisto tame, jog kalbėtojas pastatė greta kita-kitos lenkų ir lietuvių tautas, nes kaip lietuvis Kascziuszka, teip ir lenkas Pułaski isz-vieno dirbo ir tarnavo tam pacziam szventam reikalui. Toje gadynėje Lietuva, kaipo politiszkas kunas, jau nebuvo pažįstama plates-

niam svietai.

Apie pono H. W. Palmer'io kalbą randame laikraszcziyje „Philadelphia Press“, July 2, N 336, szitokį praneszimą:

— Washington, July 1. Paszutinėse Pasiuntinių Buto sesijos valandose, sziadien, pėrėjo bill'a apie paskyrimą \$50,000 pastatymui Washington'e stovyklų generolui Pułaski'ui ir baronui Steuben'ui. Generolas Palmer, isz Pensylvanijos, trumpoje kalboje, pirmiausiai perstatė gyvais dziais judviejų atmintį, ypacz generolo Pułaski'o. Savo kalboje p. Palmer iszgarbino slaviszką gentę tokiu būdu:

„Generolo Pułaski'o tėvyne buvo iszdraskyta; Lenkija buvo iszbraukta isz musų psvieczio žemlapio: tai buvo vienas isz biauriausių prasižen gimų svieta istorijoje. Vienog, lenkai ir *lietuviai* dar gyvi, ir jų milijonai veržiasi į szitą szalį (Suvienytas valstijas), kur jie gali įvykdinti isztroksztą liuosybę. Jie ateina, idant paremt ir tverti szitą didėją Respubliką. Jie stengias įgyti žemes, stato savo namus, muryja bažnycias, tveria draugystes, leidžia į mokslą savo vaikus ir visokiais budais issikunyja į musų civilizaciją.

„Yra tokių, kurie tiki, jog slavai (slovėnai, į kuriuos kalbėtojas priskaito ir *lietuvius* — Red.) yra ateities tauta ir jog ji pralenks Saksonus (vokisz-kai-angliszką tautą), Lotynius (romaniszką tautą) ir Keltus. Tie žmonės (slovėnai ir lietuviai) yra, visoplatai ėmus, linkę į taupumą (paczėdumą), yra darbingi, ir teisingas jų pasididziavimas isz savo bendrataucziu bus užganėdintas, o jų prisiriszimas prie Suvienytųjų valstijų bus sustiprintas, įvykdinus tą teisybės darbą (pastatymą paminklo jų didvyriams)“.

Tokios mislys, isztartos tautos iszrinktinio, szeip ar teip, turi augszta svarbą. Kalboms

Kongresse prisiklauso visas bemaž svietas, ir toks pripažinimas teisybės lietuviams iš kongressmano pusės atsilieps gražiu aidu, jei ne visur, tai bent tarp nuvargintų lietuvių.

Lietuvius girdavo ne vienas iš prakilusių žmonių. Philosophas Immanuelius Kantas, — viens iš szviesiausių žmonių žiburį, — pats gimimu lietuvis, bet suvokietėjęs, paraszė prie K. G. Milckes „Littauisch-deutsches und deutsch-littanisches Woerterbuch“ (1800 m.) prakalbą, kuri skamba sziteip:

„Kad' prusiszkasis lietuvis užsipelno labai, idant ja ypatybė jo karakterio ir teipogi skaistumas jo kalbos, kuri yra didžiai patogus įrankis vedimui apszvietimop' bei jojo paturėjimui, izlaikyta taptų, kaip dėl mokslo szkaloje, teip lygiai pamokslo bažnyčioje, matoma iz angszciau paduoto apraszymo (prakalbose Milckes, Jensch'o bei Heilsberg'o) Asz prie szito dar priduriu, jog jis (lietuvis) nuo nusizeminimo (Kriecherei) daug yra augsztesnis, neng jojo kaimyniszkos tautos; papratęs yra kalbėt su vyresniaisiais (Vokieciais) tone lygybės bei szirdingu atvirumu, ką jie jam už piktą nelaiko ir vėl neatmeta szurkszcziai rankos spu-stelėjimą (Haenderuecken), nes jie tokiu budu randa jį vislab, kas prider', noriai atliekantį. Jojo ypatingas pasidavimas, arba visai ne panaszus į tulos kaimyniszkos nacijos (lenkų), jeigu tuls yr' tarp jų szulnesnis, puikumasis, arba, geriausias sakant, jausmas savo vertybės, ženklinantis drąsą, suteikia podraug garantiją jojo tikrumo (viernumo). Ale jau ne minint tos naudos, kokią valstija („der Staat“) gali laimėti iz karakterio tautos, reikėtų pripažint svarbumą ir laimikį, kurį patsai mokslas, ypacziai senoviszkoji istorija tautų persikėlimo („Voelkerwande-

rung“), galės pelnyti iz dar nesumaiszytos kalbos tos prasenoviszkos, nunai ant angszto ploto susigrudusios ir, tarytum, isoluotos, tautos, todelei tad ir jos ypatybes yra didžiai verta paturėti. Buesching'as todel apgailėjo labai peranzstybę myrį mokslingo profesoriaus Thunmann'o Halle'je, kursai ant szitokių tardymų su per dideliu stropumu savo pajiegas sunaudojo. — Abelnai sakant, jeigu jau ir ne iz koznos kalbos galima būtų toki didį laimėjimą sulaukti, tai visgi dėl apszvietimo kiekvienos tautelės tokiam kraszte, kaip antai prusiszkaj', svarbu yra (iz jos) pasinaudoti dėl pamokinimo szkaloje bei bažnyčioje, pagal pavysdį tyrenės (lenkiszkos) kalbos, nors ji teipogi tik už rubežių kraszto kalbama būtų, ir ją (lietuvių kalbą) iz palengvo vartojiman įvesti (gangbar zu machen), nes per tai kalba pritinkesnė ypatybei tautos, o tuomi pat' jos supratimas aizkesnis būtų“.

Dvasiszkija ir valdžia.

Užstojus dvideszimtam szimtmecziui, rodėsi, žmonija apsirinks geresnį kelią — pametus tą, kuris ją vedė į paklydimą ir prapultį. O vedė tie, kurie turėdavo valdžią ir galybę — stumti žmones tuo ar kitu keliu. Prie tokių galinczių prigulėdavo visoki „vieszpacziai“: ciesoriai, karaliai, popiežiai. Bėgant laikui, daugelis valdantų neteko tikrosios galybės; neteko jos ir popiežius Pijus IX, nuo kurio italų tauta atėmė svietiszką valdžią ir prigulėjusias jam valstijas; tada jis užsimanė užvaduoti svietiszką galybę neaprubežiuota dvasiszka valdžia: jis apszaukė 1870 metuose, kad popiežius yra neklaidus ir ką popiežius pasako — tas yra szventu daigtu. Pasirodė, kad pagal Pijaus IX numanymą, 260 popiežių — jo pirmtakunų — klys-

davo, tarp jų ir pirmutinis — szventasis apasztalas Petras; o tik pats Pijus IX yra neklaidus ir tą neklaidumą palieka savo įpėdiniams.

Tą neklaidumą dabar jau aizskiai matome: dvasiszkija suprato, kad visame reikia eiti iz vieno su svietiszkaja valdžia. Ir susėjo jodvi į sutarimą, susizinojo ir sztai ko szia-dien susilaukėme.

Rusijos caras, Vokietijos kaizeris, Anglijos karalius ir visi kiti valdonai, o jų tarpe popiežius, varo vienokią politiką ir visi jie klauso viens kitoto.

Pirmutinis jų uždavimas — tai visiems iz draugės ir iz vieno laikyti „drausme ir bausme“ darbininką ir neturtėlį „Dievo baimėje“ ir „kapitalo slogoje“.

Nė karaliai, nė popiežius ne žiuri, kad jiems kiekvienam paskirta eiti prieszingais keliais: jiems vien rupi užlaikyti savo valdžią ant žmonių ir iznaudoti juos.

Szventasis tėvas, Leonas XIII, siuntė Anglijos karaliui szirdingą pasveikinimą, apėmus szitam sostą, nors visi žino, kad karalius Eduardas VIII yra didžioju masonų Mistru ir karaliszkoje savo prisiekoje vieszai žadėjo kariauti priesz „Antikristų — Rymo popiežių“. Tas buvo padaryta dėl žmonių akių.

Szventasis tėvas, Leonas XIII, meilinasi prie Rusijos caro, — Lietuvos ir kitų szalių teriono, — o tasai caras sziose dienose įdavė tokį paliepimą Varszavos generol-gubernatoriui Czertikovui: „sloginti Rymo katalikystę ir lenkiszką tautą — tas dvi galybes, kurios gresia Lenkijoje pavojumi rusiszkai valdžiai“ (praneszimas Viedniaus laikraszczio „Neue Freie Presse“).

Kitas praneszimas, atsiųstas stacziai iz Rusijos, aplenkiant valdžios cenzurą, sako: „caras yra izleidęs dekretą, kuriame

liepia visiem s kunigams Rusijoje keikti revoliucijoniską judėjimą ir kas nedėlia iz pamokslinyczių pranaszauti doktriną (mokslą), jog caro valdžia paeina nuo Dievo“.

Iz tikrųjų: ar ne keisti dalykai? Caras liepia naikinti lenkus-katalikus, o tuo pacziu sykiu lenkiszkieje kunigai skelbs žmonėms, jog caras yra „Dievo pastatytas“.

Tai-gi caras, „Dievo pastatytas“, įsako Dievo tarnams naikinti Kristaus mokslą, jei tas mokslas nesutinka su „cariszku“ ir „rusiszku“...

Szia-dien Suvienytųjų Valstijų pasiuntinys, Pilipinų gubernatorius Taft, sėdi Ryme ir derasi su Vatikanu apie žemes, prigulinczias ant Pilipinų katalikiszkies kliosztoriams: mat, Amerika ketina tas žemes atpirkti, turėdama, vienog, izszteisintą norą praszalinti nuo salyno paczius minykus. Popiežius norėtų įtikti Suv. Valstijoms, bet bijosi atvirai stoti priesz katalikiszkus zokonus. Ir Vatikanas, kiek izsziol žinoma, nusakė sziteip: „jei tuos minykus izszvays nuo Pilipinų kitokia valdžia, tai Apasztaliszkas Sostas pripažis tą izszvaymą už teisingą“ — už „atliktą darbą“, — kaip prancuzai sako: fait accompli. Teip ir visur: kazokai sukapojo kiek krazieczių — darbas atliktas, ir popiežius liepia, kad kiti nedarytų teip, kaip yra padarę krazieciai, — negintų to, kas jiems brangu, ką jie stato augszciaus už gyvastį.

„Vienybei“ daro užmėtinėjimus, kad ji stengiasi izrodyti žmonėms tikrą dalykų padėjimą ir apsaugoti juos nuo perdidelio įsitikėjimo į augsztas vardais, bet žemas pasielgimais valdžias. Butų blogiaus tylėti apie tokią visų valdžių veidmainystę: jos giriiasi giną krikszczionystę, o izszties szia-dien Kristaus mokslas tankiai atranda arsziausius

prieszininkus tuose, kurie viešai sakosi esą Kristaus įpėdiniais ir pasekėjais.

Dailų paveisdą duoda mums tie trys „geltonpilviai“ (džiakonai) Lietuvoje, kurie, liepiant bianriam satrapui von-Wahl'ui, pripažino vyskupo Žvieravyčios aplinkrasztį už „netikrą“.

Dar vienas faktas toks: Tomaszovo džiakonas (kun. Szumiało) tyezia iszjieszkojo metrikų knygoje, koki isz jo parapijonų paeina nuo unijotų ir jų suraszą nusiuntė valdžiai, kuri, atsiremdama ant tų suraszų, prispyrė žmones priimti pravoslaviją. „Kuryer Lwow-ski“ pasakoja isz tos priezasties: „negalima apraszyti, kas paskui dėjosi su tais žmonėmis, kiek kanczių ir aukų jie turėjo atkelti“.

Katalikiszkoji dvasiszkoja skaito savę, sekdamą popiezių, beveik neklaidžia. Ir tame gali užgėdinti ją net pravoslaviszkiejie popai, o dar toki, kuriuos patys žmonės laiko už szventus ir, žinoma, neklaidžius.

Teip, isz laikraszczio „Ruskoje Slovo“ dazižinome sztaiką.

Skaitytojai, be abejonės, yra girdėję apie garsingą stebukladarį „szventąjį“ popą Joanną Kronsztadskį. Nekursai garbintojas to viliootojo žmonių, Ivanas Artamonov isz Kostromos, paraszė „Antifoną didžiam stebukladariui, szventamjam Joannui Iljicziui Sergiejevui, Traicėje pagarbinam“.

Gavęs tą antifoną, stebuklingasis popas nusiuntė szurksztų atsakymą jos rasztoju. Tasai atsakymas užbaigtas sziteip: „Kaip drįsai tu manę, nusidėjėlį, pavadinti szventu? Kas tu pats esi per vienas? Turbut užmirszai, kad tu kvailys ir beprotis. Prakeikiu tavo antifoną. Prisipažink, blogai padarę savo mokintiniams ir iszpažintojams“.

Kartis.

Kongreso darbai.

Susekti, kiek tikrai yra Suvienytose Valstijose lietuvių — didžiai sunku, ypacz todėl, jog jų daugybė užraszta yra lenkais, rusais, o tarpais ir vokiecziais (paeinantieji isz Prusų Lietuvos). Vieni mena lietuvių skaitlių iszneszant pusantro szimto tukstanczių (150,000), kiti pakelia iki dviejų szimtų tukstanczių (200,000).

Dar sunkiaus sužinoti, kiek yra lietuvių, įgijusių valstiečio (citizen) tiesas ir turinczių balsavimo tiesą. Tokių žinių nė nebandyta rinkti. Nėra, vienog, abejonės, jog ypatin-gai lietuvių apgyventuose Pensylvanijos pavietuose, kaip Luzerne, Lackawanna, Schuylkill, lietuvių procentas gali pasiekti 8 procentus isz visų gyventojų.

Iksziol lietuviai labai mažai užsiimdavo naujai aprinktos tėvynės politika. Rinkimų die-noje szaukia lietuvių prie balsavimo dėžės ir jis aklaui duoda balsą tai partijai, kuri moka prie jo prisigerinti.

Ką paskui veikia žmonių iszinktiniai — lietuviui nedaug rupi, o ant galo jis nė nežino, kas dedasi kongrese, kuris iszleidžia naujus arba taiso senus įstatymus.

O, vienog, lietuviams turi rupėti szios szalies reikalai, jei jie nori buti tikrais valstiecziais, suprasti politiszką ir socialiszką savo padėjimą ir pildyti gerų ukieczzių pareigas.

Suv. Valstijų kongresas — tai yra augszcziausia įrėdnė, kuri priima, svarsto, atmeta arba užtvirtina visokius užmanymus, reikalingus szio kraszto arba žmonių naudai.

Pirmuoju kongresu galima skaityti susivažiavimą 77 delegatų isz yvairių provincijų į miestą Albany, 1754 metuose, idant iszrodyti Anglijos valdžiai skriaudas, kurias kentėjo tada Amerikos kolionistai, ir pareikalauti sav prideranczių

tiesų. Pensylvanijos valstija atsiuntė 5 delegatus, Massachusetts 5, Connecticut 5, New York 25, New Hampshire 33, Rhode Island 2 ir Maryland 2.

Dabartinis kongresas yra penkias deszims septintuoju (57) isz eilės; 1 liepos jis užbaigė pirmutinę savo sesiją, kuri tęsėsi 7 mėnesius.

Norime szitą sykį paduoti atskaitą isz tų darbų, kuriuos yra atlikęs kongresas per tuos 7 mėnesius.

Svarbiausieji įneszimai, kurie buvo svarstomi ir tapo priimti kongrese, yra szitie:

Duota valdžiai valią įtaisyti laivams kanalą, kuris sujungtų Atlanto okeaną su Didžiuoju; tam dalykui paskirta 184 milijonai dolerių.

Suteikta Pilipinų archipelagai (salynui) civiliszkas valdymo budas, kuris davė deszimecziai milijonų tų saliszkių didesnę liuosybę, negu jie kada-nors buvo turėję.

Panaikinimas teip vadina-mų „kariszkių mokeszių“, kurių buvo iksziol uždėta \$73,250,000.

Pripažinta teisingai iszleis-tais pusaszunto szito milijonų dol. (\$750,000,000) ant praplatinimo Amerikos valdžios.

Pripažinta \$2,500,000 kasmet ant pagerinimo laukų irrigacija (aprupinant juos vandeniui).

Iszskyrimas kinieczzių nuo ateivystės priimtas isz naujo.

Nutarta, kad liekti ant visada prie augszcziausios valdžios Washingtono „Census Bureau“ (statistikos komitetas).

Uždrausta apgaudinėti svietą, pardavinėjant oleomargariną vietoje tikrojo sviesto.

Įvestas muito tarifas Pilipinų saloms; kaip lygiai palengvinta mokeszis už daigtus, atvežtus nuo Pilipinų į Suvienytas Valstijas.

Pavesta da szimtai tukstanczių dolerių suszelpimui nukentėjusių nuo ugniakalnio

iszsiveržimų ant salos Martini-que.

Nacionaliszko banko charter'is pailgintas dar ant 20 metų.

Nutarta atlyginti mokeszis, kurias yra įmokeėjusios yvairios labdarės institucijos.

Uždrausta pardavinėti vietiniems gyventojams szaudaūczius ginklus, opiumą ir svainanczius gėrymus ant nekurijų Didžiamjam okeane salų.

Aprupinimas oficierių; isztarnavusių paskirtus metus.

Pripažinta reikalas naujai isztaisyti kariszką akademiją West Point'e.

Pripažinta ypatingomis bil-lomis algos 1151 pasenusiam kareiviui.

Patobulinti padavadyjimai geresniam aptarnavimui ligonbuczių, paskirtų tarnaujantiems laivynėje.

Szitie visi užmanymai yra, kaip sakėme, užbaigti ir pabaigtinai iszriszti. Sekamieji įneszimai perėjo dar tik po vieną kartą, ir jie bus iszriszti busianczioje artymiausioje sesijoje.

Bendrus sutarimas su Kuba vaisbos (prekybos) reikaluose.

Užmanymas, kad Amerika suruosztų savo paczios komercijaliszką (vaisbos) laivynę.

Įsteigimas naujo valdžios departamento — vaisbos (prekystės) reikaluose.

Pripažinimas valstijos tiesų trims teritorijoms: Oklahoma, New Mexiko ir Arizona.

Užmanymas padauginti miliciją.

Įneszimas apsaugojimui prezidento gyvasties.

Užmanymas toliau suvaržyti ateivystę.

Pavertimas indieczzių Appalachų žemių ir girių į rezervacijas iszpardavimui žmonėms.

Buvo dar ir daugiau įneszimų, bet dėl menkos jų svarbos, apie juos nė neminėsime.

Kiekvienas numano, jog mums, lietuviams, svarbiausiu

buvo užmanymas, apsunkinantis ateivystę. Jis dar pabaigtiškai neiszrisztas; o tokiam pavidale, kaip jis jau sykį yra perėjęs, lietuviams nebaisus. Didžiausias apsunkinimas pripuolė į dalį sergantiems akimis, teip vadinama trachoma. Toji liga pradzioje yra iszgydoma, bet uzleidus ją, akys aptemsta ir žmogus tampa neregium. Kas serga trachoma, kaip lygiai ir kita akių liga f a v u s , tegul, neiszsigydes, nē nesikilnyja keliauti į Šuvenytas Valstijas: tokio neileis.

Psykologija.

(Žiur. 27 num.)

Svarbiausia mokslo užduotis yra atkreipti atyda ant teisingo kelio, ir daboti, kad atyda būtų galima sudėti, kada reikia svarbius gyvus faktus apsvarstyti.

Skirtybė tarp mokinto ir nemokinto žmogaus yra: kad mokintasis gali gabiaus, arčiau, nesvyruojant, sudėti ant klausymo visą atyda.

Pajiegą sukonzentravimo atydos negalime ant per augszto laipsnio pastatyti. Liepant mokintiniams „atkreipti visą atyda“, geidžiame, kad liautųsi svajoję apie visokias žaisles, egzaminus, laiszkelius, apie viską, atskiriant tą, ką geidi jiems perstatyti, idant galėtų kuo aiszkiausiai ir jausmingiausiai priimti viską į savo omenį. Be atydos omenis yra tuszczia.

Atyda yra dvejopa. Paveisdan, skaitant neužimanczią knygele, reikia didelio pasiszventimo dabaigti iki galui. Iszgirdes praeivį, dirsteli per langą; mislys toli nuo knygos skrieja ir surinkti mislis atgalios prie skaitymo sunku. Arba jeigu pamokslas neužimatave, tai greicziaus pamatai kitų skrybėles, drabuzius ir t.t., nes jie labiaus užima; ir teip mislys laksto nuo vieno ant ki-

to daigto ir galop pajunti, kad jau ceremonijos, kurių klausytis pribuvai, visai isz mislių iszėjo, ir tik ypatingai pabudinęs sąmonę, gali atyda ant pamokslo atkreipti.

Tai gi atyda yra dvejopa: bevalė ir laisvavalė.

Prilaikant atyda prie bent ko, — nors ji geidžia klaidžioti szę ir tę, tai tas pats geismas prilaikyti atyda parodo, jog tai laisvavalis darbas. Bet kada protas skrieja szę-tę, niekur ir ant nieko neapsistodamas, kaip neramus pauksztis, be geismo ir rupesczio isz mūsų pusės, tai yra bevalė atyda. Teip, viename atsitikime pats daigtas atkreipia atyda, o antrame atyda turime priverstinai patys ant daigto atkreipti.

Bevalėje atydoje tik viena veikmė prote yra, o laisvavalėje du: daigtas, ant kurio atyda atkreipta, ir priežastis atkreipimo atydos — motyvas arba geismas tą padaryti.

Laisvavalė atyda žymi isz to, kad yra siekis arba priežastis, žadinanti ją: ją žadiname, geisdami smagurio, dazinojimo, iszminties arba kito kio daigto.

Jauni vaikai neiszgali dar naudotis laisvavale atyda: jie pirmose gyvenimo dienose nē jokia atyda nesinaudojas, ne visas protiszkas gyvenimas yra dar tik neaiszkus miszinys, kuris, laikui bēgant, prasiblaivo, liekti aiszkus, sumanus, ir laiptais paverczia bevalę atyda į laisvavalę; galop, galima pacziam samprotauti ir semti isz paszalties iszmintį.

Kaip visokių pajautimų priežastimi yra padilginimas, teip ir czia, jis gali kilti isz paszalties arba paczioje ypatyje. Pirmam atvėjyje daigtas atkreipia mūsų atyda, antrame kyla mummyse geismas atsiekti kokį siekį: ar tai patikti kam, ar tai užpelnyti ką etc. Po sziom dviem priežastim kudičio protas pastebėtinai sparčiai plėtojasi.

Kiekvienas bevalis naudojimas atydos palengvina ir laisvavalę atyda vartoti: bevartojant bevalę atyda, taupojami esti protiszki paveikslai smagių ir skaudzių iszpuodzių. Tokiu budu, galima iszsirinkti tokius iszpuodzius, kurie suteikia džiaugsmą ir smagumą; tokiu keliu laisvavalė atyda užgema, pirmutiniai laisvavalės atydos nusidavimai įvyksta bent kada, praslinkus pirmam mėnesiui kudičio gyvenimo.

Psykologija tvirtina, kad visi protiszki darbai turi fiziską pamatą, ir tame matome reikalą isztirti, koku budu atyda veikia, jieszkodama psykologiszkos jos giminytės arba „nerviszko“ pamato. Kad yra tokis pamatas, matome isz yvairių atydos apsireiszkimų. Pasinaudojant isz visos medegos, kurią mums suteikė veikliejie pajautimai: dalytėjimo su judėjimu, regėjimo ir tt. yra matoma kad raumeniniai prietaisai to ypatingo organo — kaip rankos arba akies — aiszkiai veikia. Dabojant kokį regimą daigtą, mes žiurime į tą daigtą, pritaikydami tam tikrus raumenis ir nustatydami akių žiuronėlius. Tokiam atvėjyje vieni akių raumens esti įnervuoti ir atliekti panaszius judėjimus paprastos atydos. Tame pacziame laike kiti raumens prisilaiko nuo darbo. Artyma arba didelė atyda, žinoma, sulauko visokius mūsų judėjimus, ką patėmyjame, staiga sustojus ant vietos, kada susilaiko kvėpavimas arba laike didelio protiszko iszimislinimo pasiliauja isztekejimas yvairių kuno sulezių.

To geidziant, atyda galima padidinti ir pritaikyti prie reikalo; tada ji žymiai atsiliepia ant protiszkių darbų greitumo ir teisingumo.

Dar bus.

Dr. J. T. Želvienė.

Isz Lietuvos pranesza, kad Suvalkų paviete, dvare Hutta, 11 birželio, atsitiko žmogžudystė. To dvaro administratorius Miecz. Rydzewski užgriebė artymo kaimo arklius ir žmonėms atėjus atpraszyti, prasidėjo vaidas; Rydzewski turėjo per asztriai statytis priesz „chlopus“, nes kaimiētis Navickas įpykime szovė į poną isz dvivamsdės szaudyklės ir paguldė jį ant daigto.

Pajieszkojimai.

Pajieszkau savo pusbrolio, Vinco Czizaucko isz Gszaiszkių kaimo, Griszkabudzio val., Naumiesczio pav., Suvalkų gub. Kas apie jį žinotų, arba pats, teiksis man parasztyti.

Ona Januszaičiuotė,

64 Elizabeth str.

North Woolwich

London, England.

Pajieszkau: sesers Onos Isshoraicziutės isz Lodiszkiės kaimo, Viszakio Rudos par., Felikso Petkuno isz Baganekų kaimo tos pat par. ir pusseserės Agotos Matulaicziutės isz Žaltinės kaimo Lukszių par. Teiksis atsiliepti po szituo adresu:

Mat. Isshoraitis

Box 448

Foxcroft, Me.

Pajieszkau Vinco Griesziaus, paeinanczio isz Ozkabalių kaimo, Bartininkų par., Suvalkų gub. Turiu į jį svarbų reikalą; tę atsiliepia jis pats, arba nors kitas kas jo antraszą priduočiau man.

J. S. Pruselaitis,

411 Raleigh str.

Bluefield, W. Va.

Popieriai dykai!

Turiu popierių su graziomis kvietkomis ir su graziomis apskaitymais ir su paveikslais. Parsiduoda visai pigiai. Kas prisiųs 15 ct. paczto markėmis, gaus tuziną popierių su konvertais; už dolerį 8 tuzinai. Agentai gerus pinigų daro. Adresas: K. Misunus, P. O. Box 551 Pittsburg, Pa.

Isz visur.

Vaikieszczią, kurs geguzio mėnesij užėmė Ispanijos sostą po vardu karaliaus Alfonso XIII, reikėjo pirmiaus pasodinti į pataisos namus, kaipo pikeziurną ir iszdykėlį. Pastojęs karaliū „ant Gibraltaro, ant rytų ir vakarų, ir ant visų žemių už marių“, tasai nedaugėlis apsieina dabar su savo motina, kaip su arsziausia pastumdėle: jis prie visų tarnų plusta ant jos ir gąsdina, „iszvarysias“ isz palociaus, jei motina nepildys jo naravo.

Nekoksai girių užveisda Huber Fuchshof'e, Vakariniuose Prusuose, pramanė vežimą, kurs stumiamas paties žmogaus kuno sunkumu; Huber jau gavo ant savo iszradimo patentą, o tula fabrika siulo jam už pavidimą jai tiesos daryti tokius vežimus 26 tūkstanczius markių. Huber dar užimtas patobulinimu savo pramanymo. Butų tai teip ilgai jieszkotas „perpetuum mobile“.

Rytinę Prusiją isztiko 4 liepos baisi audra su perkunija; daug svieto žaibai užtrankė, o pasėlys sunaikintas; isz pranešimų matyt, kad lietuviszkių pavietų ta nelaimė nepasiekė.

Berlyno universitete dabartiniam laike yra 5676 immatrikuliuoti studentai; szejp ypatų, kurios turi tiesą lankyti ant lekcijų, yra 5460 (tarp jų 370 moterų). Neseniai universiteto senatui buvo perstatytas užmanymas, idant butų pavelyta ir moterims, turinczioms gimnazijų liudyjimus, buti immatrikuliuotoms; bet mokintųjų sindrijonas tą užmanymą atmetė: moters, girdi, turi tiesą tik isz szalies klauzitis lekcijų.

Adomas Mickevyczia.

(1798—1855)

Jo gyvenimas, raštai ir darbai.

Aprašė A. J. Daubaras.

(Tęsa.)

Studentai buvo nubausti. Iš viso nubausta 109 žmonės. Vienus išgabeno į Siberiją, kitus į šiaurę, kitus išblaškė po visą Maskoliją. Mickevyczia teip—pat turėjo 24 spalinio m. 1824 m. apieisti Lietuvą, nukeliavo į Petrapylę, iš tų į Odessą, Maskvą, vėl į Petrapylę, o galų—galuose išvažiavo ant visados į svetimus kraštus iš po maskoliaus sparnų. Ir visur jis ėjo prieš carą. Gerai pasakyta vieną jo dainoje.

Man vis tiek, kokia bausmė bus:

Pančiai, Sibirs, ar prie karo;

Pádonim teisingų liksių,

Dirbsiu vien tiktai dėl caro.

Iš tų žemių, ką aš kasiu,

Geležis jug pasidarų;

O paskui kas nors iš josios

Kirvį pritašys ant caro.

Jei kur nors ištremtas busiu,

Vesių dukterį tataro;

Tai iš mano padermės gal

Palen'as 1) užgims ant caro.

Į kolionijas patekęs,

Tai kas metas viso gero

Kanapes, linus tik sėsiu,

O tai, matot, vis dėl caro.

Iš kanapių verpia siulus,

Auksu, s dabru apdaro;

Teip padailinti siuleliai

Gal patekt į šalką caro. 2)

Ne vienas Mickevyczia kovojo prieš carą: ir kitų daugumas neužmiršo caro „geradėjyšių“...

Dar begyvendamas Maskolijoje, Mickevyczia susipažino su daugeliu rusų apšviestunų, kurie teip—pat norėjo numesti caro jungą.

Paskutinį kartą apsigyvenęs Petrapylėje, Mickevyczia parašė poemą „Konradas Vallenrodas“³⁾.

Tos poemos turinys toksai.

Lietuvius slėgia vokiečiai—kryževiviai. Daug kraujo turi pralieti Lietuvos kunigaikštis Keis-

1) Grovas Palen — totorių gimimo, budamas karišku gubernatorium Petrapylėje, susitaręs su kitais, užsmaugė šalką carą Povylą I 1801 m.; yra nurodymai, jog į tą sutarimą prigulėjo ir sosto įpėdinis, Povylo sunus, paskui cjesoriavęs po vardu Aleksandro I.

2) Šalka — originale „szarfa“ — Kudirka neteisingai išvertė „juosta“. Šalka užnetiama ant kaklo, o čia ji ir turi būti gera pakorimai, bet ne „juosta“.

3) Į lietuvišką kalbą bandyta versti „Konradą Vallenrodą“ keliais atvejais: K. Bukaviečio, Jr. Jono, Dągilio („Lietuviškame šūpinyje“ II laidoj) ir Margalio („Žinyčioj“, N 2 ir 3). Jr. Jonas buvo zadėjęs išleisti ištiesą vertimą (į kurį butų patekus „Vaidilos pasakė“ V. Kudirkos vertimo), bet tuotarpu pasirodė tik pradžia, užsibaigusi daina „Vylija“ („Tėvynė“ 1899 m. N. 11).

tutis apsigynimui nuo vokitėjų. Išnaikinus kovoje vieną kryževivių dalį, atsiranda, tartum ataugančios hydros¹⁾ galvos, nauji kareiviai, iš visos Europos surinkti Lietuvai naikinti. Lietuvis Alf, Keistučio žentas, užmanė išgelbėti tėvynę, apgavęs vokiečius. Apleido Lietuvą, blaškėsi po visą Europą, pasirodė gabiu ir garsiu kareiviu. Ant galo, Alf prisidėjo prie kryževivių po vardu grafo Konrado Vallenrodo. Netrukus, kryžiojų ordenas išrinko jį Didžiuoju zokono Mistru ir karvedžiu. Bevesdamas vokiečius prieš lietuvius, tyčia pastato juos teip, kad lietuviai išnaikino kryžiojus, o kas liko — pusnyse sušalo. Ordeno broliai, supratę, jog Vallenrodas dėl keršto įvarė kryžiojus į prapultį, nužudė jį. Žuvo jis viens, o sunaikino beveik visą kryžiojų galybę.

Mickevyczia norėjo tuo parodyti, kad maskolių valdžiai išnaikinti galima vartoti visoki įrankiai, neškiriant vyliaus. Bet stačiai to savo noro negalėjo parodyti. Todėl išrodo neva kovą vokiečių su lietuviais. O ištikrųjų po vokiečiais reikia suprasti maskolius, mūsų nevydonus.

1829 m. Mickevycziai buvo daleista išvažiuoti iš Petrapylės į užsienį, iš kur jau nebe pagrižo. Dabar ėmė važinėti po svetimus kraštus. 1831 m. prasidėjo pirmieji lenkmečiai. Iš Rymo Mickevyczia skubinos namon, nes norėjo prisidėti prie kovos su maskolių valdžia, bet buvo per vėlu: arti rubežiaus išgirdo, jog lenkmečiai nepavyko; turėjo grįžti atgal.

Baisų įspudį padarė ant Mickevycios šita žinia. Sunkių mislių apimtas, parašė jau minėtą 3 dalį „Velinių“ („Zadušnių“), kur aprašė ją maskolių caro nedorybes, jo činovnikų pasielgimus, išjuokia ponus, atsidavusius carni, aprašo tuos laikus, kada jis pats sėdėjo kalėjime.

1834 m. nukeliavo į Paryžių, kur susirinko daugybė lietuvių ir lenkų išeivių, išstrukusių, lenkmečiams nepavykus, nuo caro keršto. Čia pradėjo išeiviai jieskoti, kodėl jiems nepavyko, kur kaltininkas. Kilo yvairios kalbos. Prasi-dėjo nesutikimai. Atsirado toki svajotojai, kurie ėmė pasakoti, jog lenkai — tai Dievo išrinkta tauta, kad ji išgelbėsiant savę ir kitus nuo caro jungo. Gyrėsi, jog jiems tai Dievas apreiškęs. Ir Mickevyczia prigulėjo prie tokių žmonių. Tame nėra nieko stebėtino. Užaugo sodžiujė, tarp žmonių, tikinčių į visokius stebuklus ir prietarus. Universitete teip—pat nemaž girdėjo apie tokius daigtus. O buvo tai ne mokslinčius, bet poetas — svajotojas, kuriam

1) Hydra — pasakiškas marių siaubunas su daugeliu galvų, kurios nukirstos tuoj vėl ataugdavo.

smagiaus gyventi vaidentuvės sutvertame sviete ir jieškoti iš užskolinimo žemės prajovų kur danguje, o ne ant žemės. Prie to prisidėjo nelaimės šeimynoje: pačios liga (nustojimas proto), vargas su pragyvenimu ir t.t. Vienog, Mickevyčia nebuvo tokiu, kaip kiti. Anie, įtikėję į dangaus pagelbą, saldžiai sav snaudė, o jis dirbo, rinko pinigus ant kurstymo žmonių, įtaisymo lenkų pulkų.

Begyvenant Paryžiuje, buvo parašyta poema „Ponas Tadeušas“, garsiausias jo raštas. 1) 1838–40 m.m. Mickevyčia buvo profesorium Sveicarijoj (Lozannos mieste); paskui sugrįžo už profesorių į Paryžiaus universitetą, kur mokino 1840–1844 m. 1848 m. išvažiavo į Italiją taisyti keletą lenkų pulkų (legijonų), padėti italams kovoti su Austrija. 1849 m. pradėjo išleidinėti laikraštį („Tribune de peuples“), kuriame jis užstoja darbininkus, kovoja su siurbėlėmis-ponais, valdžia ir kunigija. Todėl valdžia ir uždraudė jo laikraštį.

1855–56 m. prasidėjo Krymo karė, kurioje maskoliai po Sevastopolio buvo nuveikti. Prasidėjus tai kare, Mickevyčia vėl pradėjo rengti lenkų pulkus prieš makolius. Viskas klojosi gerai. Bet Mickevyčia karės galo nesulaukė: Turkijos mieste Konstantinopolyje užsikrėtė cholera ir tą numirė nuo jos 26 lapkričio 1855 m.

II.

Kaip matėme iš aprašymo gyvenimo, Mickevyčia buvo priešininku caro valdžiai. Visuose jo raštuose matome tokią neapykantą jos, tokius gyvus aprašymus, tarytum šiandien jie yra parašyti. O gyvais išrodo todėl, jog caro valdžia nepersimainė: ji ir gyvena tuo, kad slėgia kitas tautas ir dirbančias luomas. Jeigu kas pradeda murmeti, kiša į kalėjimą, — nežiuri, ar kaltas, ar ne. Tardymas eina ilgai, po keletą metų, kartais ilgiaus, o tuo tarpu laiko kalėjime. Per tą laiką žmogus persimaino. Įeina į kalėjimą žmogus tvirtas, jaunas, su drąsiu žvilgiu į ateitį, o išeina kitoku, išrodo vaikščiojančiu ir krutantiu lavonu.

Nutukęs, bet baises toks nutukims:
Jį išputė negeras valgis, oras
Supuvęs; jo burna išpurtusi,
Pageltus ir išblyškus, suraukšlėta
Kakta, plaukai nuslinkę.

Paleistas kalinys jau nepažįsta nė žmogaus, visuose mato šnipukus, protas aptemo, iš akių matyt,

Ką iškentė jisai dienos laiku....

Kas matė tokius valdžios apsiėjimus, negali būti jos bičiuliu, o kas dar pats datyrė ant

1) Poemą „Ponas Tadeušas“ (tulas jos dalis), kiek zinoma, vertė K. Bukavietis, bet apie tų vortimų likimą nėra nėjokių žinių.

savo kailio, tas bus amžinu jos priešu, jeigu valdžia nebus suskubusi suėsti žmogų ir paversiti jį į krutanti lavoną.

Ir pats caras yra auginamas tokioj dvasioj, kad slėgti žmones. Savęs paturėjimui ir spaudimui kitų laiko kariumenę, o pats jis gimsta ir puna kareiviu.

Caro talkininkais yra valdininkų gauja. Jie nepasigailės nieko, kad tik carui įtikti; jų dievaitis — tai caras; jo noras — Dievo prisakymas.

„Gendrolius į ugnį drąsiu eina žingsniu;
Pataikys į jį kulka — caras nusišypsos į jį;
Bet jeigu caras iš paniurų pažvelgs į jį —
Gendrolius išbala, apalpstas, o tankiai nusprogsta“¹⁾

Caro tarnai prispaudime lygiai kalti, vienas kitam yra reikalingi. Satyriškoj formoje parodo mums dainius maskolių valdininką, pakliuvusį į nelaimę, velnio pavidale, kurs teip rokuoja:

Kuo-gi aš kaltas, kad teip turiu kentėti?
Ar aš velnių karalius? Jug aš prastas velniukas!
Klausyk: ar teisinga bausti tarną už poną?
Jug aš atėjau, Šetono siūstas.
Sunku su juo šnekėtis, — jug aš jam nelygus.
Esu tai isprauninku, tai gubernatorium, tai pristovu.
Liepia areštuoti vėlę (dušią): suimu, kišu į belangę.
O jeigu atsitinka vėlei koks negerumas, —
Ar tai mano kaltė? Aš aklas įrankis.
Terons—biaurybė duos paliepimą, — rašo: „tebna šiteip“.²⁾

Ar tai man miela kankinti? Man pačiam kankynės,
Ach (dejuoja), kad tai blog but opių. Ach, širdis man plyšta!

Tikek man: su nagais kaltininką draskydams,
Nesyki su vuodega, ach! ach! nusišluostau ašaras.³⁾

Ir pasilieka kovoti, kovoti be paliovos, kol nesugriausime visos caro valdžios, kol neišvairkysime visų jo tarnų. Reikia kovoti prieš juos visokiais įrankiais. „Ir tik tokius, — sako Mickevyčia, — laikome už gerus politikus ir tikrus liaudies apgynėjus, kurie nelaukė, bet kovojo, ar tai griaudami valdžios pamatus, ar tai platindami tikras žinias apie laisvę, ar tai sutverdami slapčius susivienijimus arba žudydami, ant galo, karalius—budelius“.

Ir kovojant su valdžia visokiais įrankiais, turės trukti visa jos galybė:

Saulė laisvės jau greit užtekės,
Kraštą tą visą sušildys vėjas vakarys, —
Sutrupės ir į dulkes pavirs visa valdžios galybė.⁴⁾

1) „Przegląd wojska“ t. V pusl. 448.

2) Čia išjuokiamas caro budas pasirašyti ant visų popierių „byt, po sienu“.

3) „Velinės“ III (t. V, p. 125). Lietuviškai neišversta.

4) Tapat. (Paminklas Petriui Didžiamjam, pusl. 443) Lietuviškai neišversta.

(Toliaus bus).

Vokiečiai teip įpykdino lenkus, persekiodami jų tikėjimą ir kalbą, jog nekuriuose mokslinyčiose jau lenkų vaikai pradeda muszti savo mokiniojus—vokiečius. Teip, kaimė Juszkuos (Danzigo apyrbėje), kur gyvena lenkai—kaszubai, tulą dieną vaikai užpuolė su pagaliais ant mokinio Borchert'o, nemaloniai apdaužė jį ir szejp iszkoneveikė. Vokiszkoji valdžia siuste siunta, o visi laikraszcziai, kaip palaidi szunes, siundo valdžią, kad ji uždarytų tuos vaikus į pataisymo namus, o jų tėvus susodintų į kalėjimą. Kaizeris, be abejonės, ir lieps teip padaryti.

Laikraszcziuose garsina, buk Rusijos caras, matydams nepasiliaujanczius žmonių sumisziimus, nori įvesti naują davadą; jis buk suszauksiąs apie 200 yvairių ypatų: profesorių, redaktorių, rasztininkų ir net tulus isz politiszku kankintių: su jais jis darysiąs rodą. Tai žiniai, vienog, sunku tikėti: greicziaus caras lieps juos apkalti, kad neskelbtų žoms teisybės.

Daug pinigų

biznieriai ir szejp žmonės gali užsipelnyti, iszmėtydami circuliorius ir parduodami vaistus. Nereikia nuo darbo sutrukti. Atsiszaukit

134 East 24 st.

New York.

RESTORACIA

Juozupo Gramo po No 175 North Main str. Pittston, Pa.

Geriausią užėiga dėl Lietuvių isz viso miesto pas J. Gramą. Užlaiko visokius gėrymus: Vyną, szaltą Alų, visokią arielką ir pirmos klesos Cigarus. Apart to duoda kiekvienam prieteliszką rodą.

Nepamirskite vietos
Juozupas Gramas,
175 N. Main st. Pittston, Pa.

Praneskit!

Slapta pametė manę 17 d. birželio pati, išvažiuodama su kitu vyru, Juozu Kuczin-ku, nežinia kur; pasiėmė drauge du vaiku ir vieną mergaitę; vyresnis vaikas 9 metų, sžlubas ant tiesėsės kojos, o kitas 5 metų; mergaitė 7 metų. Mano moteriskė turi 38 metus, vidutinio ugio, juodbruvė, du dantys apaczioj aukšiniai, szneka tik lietuviszkai. Išvadžiotojas szneka angliszka ir lietuviszka, kas žodis atkartodamas: „mister“. Paėmė ir mano pinigus, palikę manę blogam padėjime. Kas žino apie juos, teiksis praneszti.

Kar. Elvis,

Wananie, Pa. Luzerne Co.
Box 105

Siuntejei!

sviesto, suro, kiauszių ir kitų tavo rū, bus linksmi iszgiristi apie naują freight ėjima Lackawannos geležinkelio ant szių metų, specialiszka einantis greitai į New Yorką, Newarką ir tt. kurs sutinka patarnavimą dėl siuntėjų ir gantojų.

Karai su ledais isz East Owego, siekenti tą miestą Syracuse, Utica division to Scranton, Newark ir Pier 41, New York City.

Szitas ėjimas prasidėjo 22 May

ir eina kas utarnikas ir ketvergas k žna nedelę, ateinantis į rytinius miestus seredos pėtnyczios rytais.

Specialiszkas laikas paskirtas, dėl siuntinėjimo ir kožnas agentas priduos reikalaujantiems visas informacijos.

Kožnas lietuvis raszo laiszkus,

Tai yra zenklyvas pažvelgimas, kuris atspaudžia laiszke antgalvį su savo vardu, pravarde ir tautiszku ženklu ŽIRGVAIKIU. Tokį guminių rankspaudį mes padarom dėl atspulimo vardo, pravardės ir žirgvaikio už 65c., o su atramento paduszkute 90c. Teipgi turim gražių poperų su paveikslais, dailioms kvietkoms ir apskaitymais — tuzinas visokių gatunkų už 25c. Padarom pavincziavonės kortas su kvietkelėms ir su pravarde tuz. už 25c.

Lithuanian Bro's Co.

P. O. Bx 399 Brockton, Mass.

Hon. Samuel W. Pennypacker candidatas ant Gubernatoriaus.

Samuel W. Pennypacker yra istorikas ir tyrinėtojas senoviszku daiktų ir vienas iszgeriause stovinczių.

Jis buvo paskirtas in vietą sudzios Mitchell metuose 1889 tuose pacziuose metuose tapo aprinktas ant 10 metų į vietinį courtą Philadelphia, Pa ir antru kartu iszrinktas 1899.

Sudže Pennypacker a'kelevo isz revoliucionieriszku stėtu.

Jis gimes mieste Phonixville 1843 ir užaugus tarnavo emigrantų pulke 1862 metuose.

Jis buvo graduated nuo tiesu departamento universiteto Pensilvanijos ir pripažytas pirmėdžiu tiesu akademijos 1886 ir per jo pasidarbavimą daugelis nandingų tiesų tapo priimta

Jis pripažytas daktaru tiesų mokslainiu Franklin ir Manball institutus.

Jis buvo ilgas laikus sąnariu istoriszkos draugystės Pensilvanijos ir jo istoriszki darbai iszsiplatinę kaip „Penna Dutel“ ir yra su pasigėrėjimu ir džiaugsmu visur pasiplatine kaip istorije keystone state.

Ant gubernatoriaus Samuel W. Pennypacker, isz Philadelphia, Pa. Ant liutenento gubernatoriaus William M. Brawa isz Lawrence County, Pa. Sekretoriaus vidurinių reikalų Isaac B. Brawn isz Eria Connty, Pa.

Tai yra žmonės, kurie tikisi bati iszrinkti isz republikonų pusės.

Iki ateinančių balsavimų pasirupinkite pažyti kad Novemberio mėnesį žinotumete ko laikytis.

Pasarga!

Sziuo apreiszkiu, jog isz Lawrence, Mass., persikėliau į So. Boston, Mass.

Su guodone V. Kudarauckas,
70 W. 5-th str.
So. Boston, Mass.

Gražus pasiskaitymas!

Yra iszėjus atskiriomis knygutėmis Marijos Radzevyczitės apysaka „Žemių dulės“ su tos garsingos rasztinikės paveikslu. Velyjam savo skaitytojams apsipazinti su ja apysaka, kuri perstato žmonių gyvenimą ir tautiszka pabudinimą Lietuvoje. Gaunama „Vienybės“ iszleistuvėje už 50 centų. Skaitymo yra 226 puslapiai.

Tiktai 25 centai.

Kas prisius 25 c. paczto markemis, apšalkys tuzina puikiu poperiu gromatomis rasztie, su puikiom kvietkom, apskaitimais ir pavinczevonem. Už \$1.00 apšalkys 5 tuzinus virsz minetu popieriu.

Adresuokit teip:

W. Kudarauckas.

70 W. 5 str. o. Boston, Mass.

Naujausios knygos.

Jūdosiuzis. Apysaka parodanti iszdavejo neramumą saužinės ir algą už iszdavimą savo brolių maskoliams 1863 m. 5c

Spėka ir Medega arba principai prigimtinio surėdymo visatos. Paraszė L. Buechneris. Lietuviszka vertė Dr. J. Szliupas. 1.50
Drutai apdaryta - 2.00

Nebepiramas paveikslėlis isz mokslėivių gyvenimo - 5

Atminimai už motinos dušią - 5

Velnias spąstuce. Dramatiszkas paveikslėlis isz 3 veikmių, labai tinkantis teatrui, nes parodo kaip žydas szpukuodamas vogė ir kaip jį pagavo - 10

Paveiksiai isz lietuvių gyvenimo. Paraszė Žemaitė, kaip Petras nelaimingai gyvena su Marcele apšivedęs, kuri mylėjo Praniuką. - 10

Kaip apšireiszkia gyvastis žmogaus kune su 35 paveikslais - 15

„Ne gadaj“, arba Baisus Sapnas. Paraszė Ž. 5 ct.

Grabnyczių žvakė. Flamandų tautiszka pasaka. Vertė J. B. 10 ct.

Vardan Teisybės. Kalba W. Liebknehto. 10 ct.

Waclaw Szujski i Ž. Polska kultura na Litwie. 5 ct.

Smertis. Daktaro pasakojimas. Paraszė Szventmikis. Puslapių 32.

Daugumas ras toje knygoje, ko nesitikejo. Prekė 10 c.

Dvasiszki apdumojimai arba meditacijos. Kas mėgsta dvasiszkus skaitymus — turės ka pasiskaityt ant ilgo laiko, laksztų 571. Prekė 85 c.

Pasikalbėjimai apie dangų ir žemę. Naudingas ir akyvas skaitymas. Knygutė tinka siust ir į tėvynę per cenzura, į usl 81, prekė 25c

Lietuviszka Gramatika, raszytojams ir skaitytojams vadovėlis. 40c.

Lietuviszka Chrestomatija, iszleista p. E. Volterio. 1,40

Juszkos žodynas 2,00

Geologija, (su paveikslais) paraszta A. Geikie 30c.

Isz kur atsirado mūsų naminiai gyvuliai ir auginami augmenys? 20c.

Kaip gyvena augmenys (su paveikslais) 35c.

Biologija arba mokslas apie gyvus daigtus (su paveikslais) 40c.

Mūsų dielės (szundaktariai, szundvokacziai, svetimtaucziai, ponai, kariauna ir kunigai) 10c.

Parsidavimas ir pelnas (kaip vienas lietuvis isz Did. Lietuvos parsidavė vokiecziams, kurie jį paskui iszvarė isz savo szalies) 10c.

Baudžiava Lietuvoje 15c.

Darbininkų Balsas 10c.

Szirdis žmogaus 15c.

Du broliai, atsitikimas isz paskutinės Tūrkų su Maskoliais karės 5c.

Valdimierus, apysaka pagal kun. Szmidt'a 25c.

Trumpi szneka apie limpaczias ligas ir kaip nuo jų atsiginti 10c.

Kas tai yra dirbama žemė, kaip ji atsirado, koki yra jos skyriai ir kaip juos pazinti 15c

Parinktos lietuviszkos dainos pagal Ant. Juszevyczių 10c.

Ukiszkos draugystės įvairiuose krasztuose 10c.

Ukiszkasis kalendorius ant 1902 metų 15c.

Trumpas Katekizmas 10c.

Gyvenimas szv. Izidoriaus 25c.

Stacijos arba Kslvarija 10c.

Maldelės szv. Razancziaus 10c.

Atminimas didžio Jubilėjaus arba budas apturėjimo atlaidų 10c.

Į naują dvideszimtą amžių įvedimas -5c.

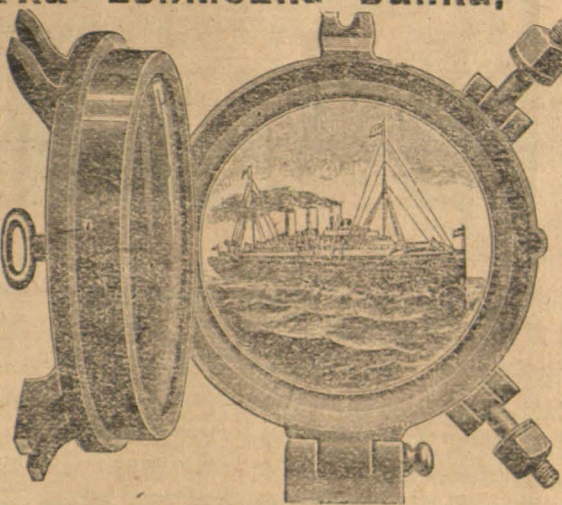
Gramatyka Litewska dėl mokinimosi lenkam lietuviszka 75c.

Palangos Juzė paraszė vysk. M. Valančius ketvirtas, pataisytas, iszleidimas 25c.

Sloveniszka--Lenkiszka Banka.

PARDUODA LAIVAKORTES
isz Ameriko į Europą
ant geriausių Laivų,
Hamburg, Rotterdam, Bremen,
Antverpo, Havre
Liverpool, Neapol ir t. t.

Parduoda Tikietus visais gelžkeliais
į visus miestus visam sviete.

SIUNCZIA PINIGUS

į visas svieto dalis greitai ir už pigiausią prekę.

Perka, parduoda ir iszmaino visokius pinigus pagal dienos kursą.

Atlieka visokius reikalus senam kraszte.

GALIMA SUSISZNEKĖT LENKISZKAI.

Banka atidara nuo 8 ryto iki 9 vakare. Nedėdieniais nuo 9 iki 12 ryte.

100½ E. Main str. **Hurwitz's,** 50 Public Square,
PLYMOUTH, PA. Wilkes-Bare, Pa.

Star Drug Store.

Dooley and Co.

Mes laikome visokius daiktus kokie yra laikomi pirmos klasios aptiekoje. Vaistus, chemiszkuos daiktus, kvepenčių mailą, szukas (sponges) ir kitokius prie prausimo daiktus dideliame pasirinkime. Ypatingai sutaisome visokių daktarų receptus atsakancziausei.

kampas Main & Eno str.

PLYMOUTH, PA.

M. ROSENBAUM

Geriausė dėl Lietuvių Agentura ant visos
Philadelphios.

Pardūdame LAIVAKORTES ir TIKIETUS GELŽKELIU į visas dalis svieto, ir ant visokių linijų. Turim susineszimus kiekvienoj' dalyje svieto ir siuncziam pinigus greitai ir pigei.

Susisznekam visokiose kalbose. Pinigus priimam ban kon ir iszmainom. Visame dūdam prieteliszką rodą.

Mūsų Ofisas **609 South Third str. PHILADELPHIA, PA.**

HOTELIS

K. Strzeleckio,
276 E. Main str. Plymouth, Pa.

Užlaiko visokios degtinės, vyno, skarus a'uez'o, puikių kvepia'ozijų Cigarų, ir r. ikale suteikia draugišką rodą. Jeigu nori linksnai laiką praleist ir iszgrst skumbinant ant fortepijano puikias melodijas, tai tik užėik pas **K. Strzelecki,**

50 YEARS' EXPERIENCE

PATENTS

TRADE MARKS
DESIGNS
COPYRIGHTS &c.

Anyone sending a sketch and description may quickly ascertain our opinion free whether an invention is probably patentable. Communications strictly confidential. Handbook on Patents sent free. Oldest agency for securing patents. Patents taken through Munn & Co. receive special notice, without charge, in the

Scientific American.

A handsomely illustrated weekly. Largest circulation of any scientific journal. Terms, \$3 a year; four months, \$1. Sold by all newsdealers.

MUNN & Co. 361 Broadway, New York
Branch Office, 636 F St., Washington, D. C.

Žmijecznik'as.

Jeigu nori, idant aplaikitumei vertę tavo pinigų ir palengvinimą ant:
Romatizmo,

Skausma Galvos,
Skausma strėnu,
Skausmą kaulų,
Skausmą sprando,
Ir Traukulio

Tai nueltie in sztorą, pas savo tantietį ir parėka lauk ZMIJEC NIKO kuris yra padirbtas aptiekoje dėdės Groblevskio Plymouth'e, Pa. Palengvins tau koźname karte.

Jeigu sergi ant:

Vidurių, Kepenų, arba Kraujo.

Gerk EGIUTERRO No 1. prigėbės koźname karte. Duoda paranka iszgydymo drugio, prie puolio ir gripo.

JAIGU NORI GAUTIE TIKROS TRAJANKOS

Tai praszykie tosios kę Aptiekorius Groblevskis endaro. Yra tai sudirbta isz visokių augalų ir szaknių isz devynerių dalykų sudėtos isz 27, (kaip tai sako syk po 27) ant svieto geresnės Trajankos nesiranda

Aptiekorius Dėdė Groblevskis jau dėl koźno žinomas, yra vienas garsingiausių Aptiekoriū tarp mūsų tautos czional Amerikoje. Teipo gi yra dėl koźno žinoma, jog vienas geras aptiekorius žino ir zenklina daugiau kaip 10 daktarų, neżine pagalboj eusirgusios žmonijos Dėltoji jeigu kada jus Dievas telktusi dšilpėt kolia liga, tai tuojaus nusidnokite ant rodos pas jį!

Adresas:

ALBERT G. GROBLEWSKI
111 Main st. arba Box 1109
PLYMOUTH, PA.

Patrocinimas appetito priezastis kuno silpnumo.

Severa's Stomach Bitters

pastiprina balsa, gauna apetitą, priduoja kunui energiją sutaiso nervus; praszalina malaria, gelimą kaulų, praszalina neramumą. Padaro tiesų stiprų ir sveiką kuną. Iszczystyje krauję, priduoja lengvą ir ramų miegą, slobnam priduoja stiprumą. Geriausias Bitters.

Prekė 50c. ir \$1 00

W. F. SEVERA.

MANUFACTURING PHARMACIST.

CEDAR RAPIDS, IOWA.

Severos gydūlės yra gausamos pas A. Groblevskį, 111 Main str.

Plymouth, Pa.

SERGANTIEMS

Gvarantuojame pilna iszgydyma.

Pasekmingiausiai gydau visokias pasleptas ir pavirzines ligas, kaip antai ligas szirdies, plauzių, inkstu, pilvo, galvos skaudėjimus, silpna atminti, dvasiszka nusilpima, lytiszkas silpnības, szclivuma, sutinima, vezi, blykszle pas moteris, kraujavima ir tt., nervu ligas, podagra, reumatizma dusinima, paralyzių ir tt. Praszalini gumba, gydau gindymo ligas, visokius sutinimus etc. Nerviszkas ligas gydau su pagelba geriausių elektriszku prietaisų.

Lytiszku daliu ligas

iszgydau per keteta dienu. kraujo užnuodyjimus, odos ligas, semens begima, žaizdas gerklėj ir burnoj, nosy, akyse ir ausyse, netekima vyriškumo, lyezzi nusilpnejima ir tt. gydau kuopasekmingiausiai ir **gvarantuojų Pilna iszgydyma. Chro-niszkos ligos yra mano specialiszku.** Gyvsidabrio nevartoju. Nuodignus iszgzaminavimas ligonio ir jo iszgydymas— tai yra mano prideryste.

DR. LANDES

Szpitolinis specialistas.

134 E. 24-ta ul., kampas Lexington ave.,
NEW YORK.

Valandos: nuo 9 ryto iki 8 vakare. Nedelioms nuo 8 ryto iki 4 po pietu.

Negalinti asabiszkaif atsilankyti, gali parazyti laiszka; butinaf reikalaujame pacijento insitikejimo.

Szneku visoklose kalbose. Turiu praktika Lebanon Bellevue Post Graduate University Hospital. Direktorius Mediciniszko Instituto.

Lietuviu užeiga pas L. FREEDMANA

ant kampo Bainbridge ir S. 2nd Str. Philadelphia, Pa.

Geriausėfa užeiga dėl Lietuvių, isz viso miesto. Prilaukan visokius gėrimus kaipotai alų, arielką ir vyną, bodraug laikau visokius užkandzius ant stalo per visa diena. Prietam ant aukszto turiu gra'iu raima dėl svezių per ką galima latką linkmai ir apakainai pra'eisti. Teip'gi kiekvienam duodu prieteliszka rodą. Mano namas yra priklausef papuożtos isz viso miesto todėl nepamirezkit užeti!

Gaspadorius G. W. Kownacki.

Lietuviu prietelis!

Mykolas Boruch,
Minersville, Pa.

Užlaiko mesinyezią teipgi ir grosersztorį.

Parduoda laivakortes ant 5-kių geriausių linijų ir siunczia pinigus į visas svieto dalis, reikale krietipkitės pas savo prietelį.

ADRESAI

CENTRALISZKŲ VIARZINŲKU „TEVYNĖS MYLĖTOJŲ“ DPAUGYSTĖS.

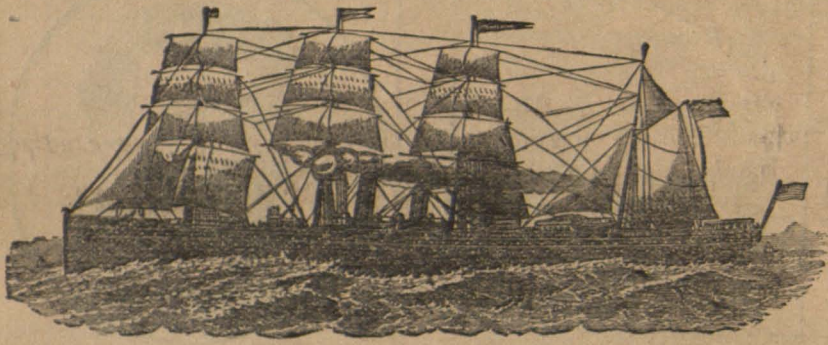
Prezidentas — V. Daukszys
1224 S Hancock st. Philadelphia, Pa.

Sekretorius — A. Jgunas
P. O. Box 758 Canonsburg, Pa.

Kasierius — A. Olszevskis
60 Sub-Sta. Chicago, Ill

Knygius — Pr. J. T. Želviene
1 Church st. Plymouth, Pa.

Gerbtini Tautiečiai!

Turiu už garbę pranešti visiems lietuviams, jog apsiėmiau agentyste ant labaigėjų linijų. Taigi parduodu laivakortes ir siuncziu pinigus į visas dalis svieto. Užtikrinu jog su, nuo manęs pirktoms laivakortėms pervaziuosit didmarį per 8-9 dienas. Nusiuncziu pinigus į Lietuvą ir į kitus kraštus pasaulės, labai greitai.

Prie to apsaugoju naminius rakandus (furniture) nuo ugnies (fire-insurance). Turiu labai czystą ir puikią užėigą dėl svetėlių, užlaikau vyną alų, degtinę ir kitokius gėrymus, kurie žinau patiks dėl lietuvų ir ne prabaszčius nepaniekytų. Su guodone Kazimieras Baltrukonis.

Adrisuokit sziteip: **CHAS V. BOLTH,**
686 North Rivers Side str. WATERBURY, CONN

PERSKAITĖS ATMINK!

KAZUNO TRAJANKA privalo rasti kiekvienoj lietuviszkoj szejmynoj dėl greito pareikalavimo laike ligos. **KAZUNO TRAJANKA** yra sudėta dabar popieriniam baksukije geltono kolerio ir pirkdami nuo szturninkų visados reikalaukit Kazuno Trajankos. Jeigu negalite gaut pas savo szturninka mano Trajankos, tai prisiusk money order ant 55 ct. o bus prisiusta per paczta į trumpa laika.

Kam sirgti Gumbu, skaudėjimu po krutine
arba panaszios ligoms, kada Kazuno Gumbo-Kura netik ka apmatszins liga, bet ir praszalins į trumpa laika. Kasztuoja \$1.00, su prisiuntimu per paczta \$1.25 ir bus greit prisiusta. *Gumbo-Kura* susideda isz dviejų preparatų boukutės vaistų ir tablets Gumbo-Kura No 1, tai yra labai geri vaistai moterims po palagu, nes skaudėjima greit apstabdo, su prisiuntimu per paczta kasztuoja tik 75 ct.

Luke's Rheumatic Cure.

Szitas preparatas yra isz bandytas ir daug žmonių yra iszsigydę isz ilgros sirgimo Reumatizmu. Užtikrinu, kad szitas preparatas praszalins Reumatizną vartojant per atsakantį laika, jeigu bus vartojama sykiu su *Expeller Linimentu* praszalins minėtas ligas. Prisiusk Money Order ant 1.50, o bus prisiusta į trumpa laika per paczta. Adresuok:

L. M. KAZUNAS, aptiekorius.
107 S. Main str. SHENANDOAH, PA.

W. Matuseviczius.

Uzdėjan krautuvę visokių tavorų kaip ant tai: marezkinų, kalnierių naktaisų, petneezų, visokių ekrybėlių, pagal madą overkotų marezkinų ir dar kitokių daisytų. Teipogi laikau ir krianzieszką szepą, siuvia drapanas dailiai ir pigiai. Lietuviai jeigu einat pas zydą, geriaus eikit pas savotantietį 112½ E. Main st. PLYMOUTH, PA.

LIETUVISZKAS KRIAUCZIUS
Kaz. Miliszauskas

256 E. Market str. Wilkes-Barre, Pa.
Siuva puikiausiai visokius siutus pagal naujaisią madą, duoda drutą ir gerą materiją ir už pigę prekę. Teipogisenu ant naujį perdirba. Visi pas savo Tautietį

Griaiocziausiai iszgydo visokias ligas

Dr. J. Szlupas
Telephone 4373. 421 Penn. Ave.
Scranton, Pa.

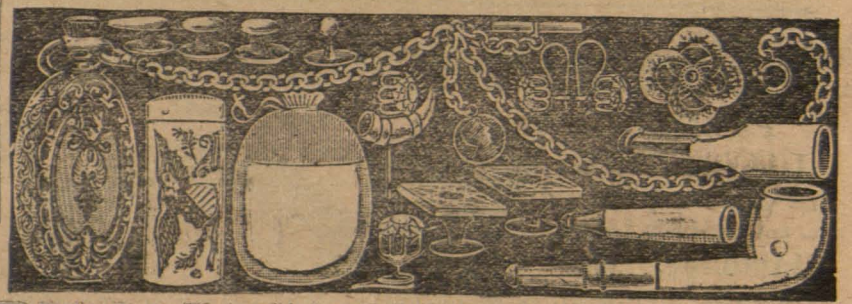
Lietuviu užėiga.

pas **S. Arbaczaucką,**
1351 S. 2 str., Philadelphia, Pa.

Geriausia lietuviams užėiga isz viso miesto. Prilaikau visokius gėrymus, kaip tai: Alų, Arielką ir Vyną. Podraugei laikau užkandzius ant stalo per visą dieną. Teipgi parduodu laivakortes ant geriansių laivų ir už pigiausią prekę. Siuncziu pinigus į visas svieto dalis Lietuviai, atkeliaę isz kitų miestų, ras pas maną szirdingą priėmimą.

Lietuviu užėiga.

Geriausie užėiga dėl lietuvų isz viso miesto. Prilaikau visokius gėrymus, kaip tai: Alų, Arielką, Likierą, Vyną ir visokius Cigarus pirmos klesos, taipgi siuncziu pinigus į visas dalis svieto. Pardūdu Laivakortes ant visų lipijų. Apart to dūdu kiekvienam prieteliszką rodą. Nepamirszkite atsilankyti reikale **Petras Lipavyczia.** LUZERNE, LUZ. Co. PA.

DYKAI

14 puikių dovanų! Tokio pigumo dar niekados negirdėta! Ateikit paziuret, paziurejims nieko nekasztoja!
Dabar mes pasizėigame turgan geriau į laikrodėlius: **TIKRA AMERIKISZKA,** su **TIKRA AMERIKISZKA MASZINERJA,** pūnu akmenių, K. R. gvarantnos, nikelinotais viduriais, iszduodame raszją **GVARANGIJA ANT 20 METŲ;** pagal iszveizdą ir gerumą tokį laikrodėlių visados gali lyginti prie \$100 vertės aukso LAIKRODELIŲ. Visiems puikių laikrodėlių mylėtojams mes duosime begyje 60 dienų puikius prezentas: 1 vieną marių putų **PYPERE** su didėle galvuke ir gintariniu cibuku vertės \$1.50; 1 grynų marių putų **CIGARNICZIA,** vertės 75c; 1 nikelinė briezūkams **DEZUTE** 25c; 1 dailų auksoatą **DICKENS LENOTIGEILI** su Cameo kabute \$1.50; 1 puikią auksoinota **SAGUTE,** \$1.10; 1 vieną porą puikių **AUSKAMU** da'mantais sodintu, \$1.00; 1 puikią **SILKA** iszsedintą brangakmeniais 40c; 1 porą paauksoatą koilonkių su permuterio virezais 40c; 1 porą rankovėms guzikų, su permuterine apaczla, 25c; 2 kaloteriams guzikų, permuterio apaczios, 50c; ir 1 puikią į krutine sagutę su dailin akmeniu 75c. Laikrodėlių ir 14 dovanų siuncziame C. O. D. už \$4.98 apmokėdami teipgi ir expreso kasztus; siuntinį galite iszozzaminuoti ant expreso ir jei nepatikt, sugrazinkite mums atgal mūsų kasztals. Kur neiranda Expreso Ofisas. \$4.98 turi but prisiusti drange su orderiu. Jeigu kas prisius pinigus drange su orderiu, gaus dar extra dovaną puikų lenktinį **RELI:** daiktus mes pasizėigame tada per paczta. užregistruve savo kasztals.
Jeigu pirksi ant syk **VIENA LAIKRODELI SU VISOMS DOVANOMS DYKAI.** Paraszkyk, ar laikrodėlius gausi. Jeigu moteriszka, tad vyriszko Dickens lenctugeilio mes pasiusime moteriszką 50 centų auksoatą Lornette lenctugeilį. Raszyk ezendien pakoi iszpardavimas neiszsibaigęs.
Atlas Jewelry Company, 1 Metropolitan Block, CHICAGO, ILL.

NELAUK KOL LIGA PAGULDYS IN LOVA,

bet praszalink ja tuojaus vartodamas musu stebuklingas gyduoles, kurios yra sutaisytos per geriausius gydytojus ir isz geriausiu upatybiu. Kam moketie didėlius pinigus ir neapturetie jokios naudos, kadangi **PUSDYKIAI GALI VISISZKAI ISZSIGYDYTIE** ir paliktie ant visados, sveiku, tvirtu ir linksniu žmogumi. Vartodamas musu gyduoles, atsikratysi ant visados nuo tu skaudėjimu, kurie užėina ir praunksta laikus nuo laiko, ir neliauja žmogu kankine, ir pastosi kaip ant naujo svieto. Nereiks lauktie menesio nei nedėlios, bet isz pirmo sykiu pajausi pagerėjima ir sveikata artinsis su greitumu, kurios teip ilgai įjeszkojai bet negalėjai rasti. Czionai paminesime nekurias isz musu gyduoliu.

AR SKAUDA NUGARA ir KRYZIŲ? Tai vartok musu gyduole "**DORSO**", kuri tikrai sustabds skaudėjimus ir ant visados juos praszalys. Pamegyk o persitikrinsi. Preke \$1.
AR TURI PUSZKUCZIUS ANT VEIDO IR kuno? Tai vartok musu gyduole "**ANTI-PAPULA**", kuri juos panaikys ir padarys veida ar kuna, czystu ir lygiu. Preke 50c.
AR ESI NUSILPNEJES? Vartok "**VIS-DATOR**", kuri yra vienatue gyduole dėl sutvirtinimo kuno ir nusilpnejusiu dailiu. 75c.
AR TURI SUNKUMA ANT KRUTINES? Ar sunkiai kvepuoji? Tai nelauk, gydykis kol laikas. Musu gyduole "**ANHELITUP**" tuojuas praszalys sunkuma nuo krutines ir palengvys kvepavima. Daugely jau iszgyde. Preke 50c.

NEZIUREK KAIK ILGAI SERGI ir koki liga nebutu, apraszkyk gerai savo visa padejima, ir kartu su apraszynu prisiusk \$1.00, o apturesi pakely gyduoliu ant prabos, kurias sutaisys musu vyriausias daktaras, po apsvarytumu ligos. **RODA DYKAI.**
Jeigu noretum susirasztyti su musu vyriausiu daktaru, tai atsiusk už du centu marke, o apturesi jo privatiszka adresa. **ATSISZAUK arba RASZYK. RODA DUODA DYKAI.**

PEOPLE'S PRIVATE DISPENSARY 362 WABASH AVE CHICAGO, ILL.
Vyriausias daktaras randasi nuo 9 iki 10 ryto; nuo 1 iki 2 po piet, nuo 5 iki 6 vakaro. Subatop vakare nuo 5 iki 8:30. Nedėlioj nuo 11 iki 2. Ant atsakymo indek už du centu marke.

Lietuviszki kriaucziai!

Siuvama steliuotus siutus, czystinam ir prosinam visokias drapanas; užlaikom konogeriausius tavorus visai už pigią prekę; siutų prekę nuo \$7.50 iki \$25.00, kelines nuo \$2.25 iki \$9.00. Atėjės kiekvienas musų tautietis galės atrasti visokio skyriaus materijų naujansių madų, teip, kaip didžiausiam sztore ant Market gatvės.
Prilaikom materijų apie 950 visokių skyrių; mes iszradom tas vietas, kur galima konopigiausiai nupirkti tavorus, teip, kaip ir svetimtacziai, dėlto gi mes galime patarnauti už pigiausią prekę dėl savo tautiecių, kurie pas mus apsilankys, bus isz to kiekvienas užganėdintas. Nepamirszkite szito adr so:

J. Poczka ir J. Gusauckas,
1323 S. 4-th str.
Philadelphia, Pa.

ADRESAI
Susivienyjimo L. A. virsz.

Prez. — M. Valentinavyczia,
1917 N. Main str., Scranton, Pa.
Vice-prez. — J. Tareila,
677 N. Riverside, Waterbury, Conn.
Sekretorius — T. Astramskas,
732 S. Front st. Philadelphia, Pa.
Kasierius — T. Pauksztis,
123 N. Main str., Pittston, Pa.
J. Kazakevyczia,
1150 Wyoming Ave.
Pittston, Pa.
Kasos globėjai J. Gudaitis,
112 Vine st.
Plymouth, Pa.
Uzveisdėtoju knygyno—V. Daukszys,
1224 S. Hancock st. Philadelphia, Pa.

AGENTAS
asekuravojimo NAMŲ ir visokių DAIGTŲ nū ugnies
GEO. GWILLIAM, agentas.
Main str. Plymouth, Pa.